

MŪSŲ LIETUVA

NR. 26 (1300) 1973 M. BIRŽELIO - JUNHO 28 60 centavų.
R. Iuatindiba. 20 Caixa Postal 4421 - 01000 São Paulo, Tel. 273-03-388

BRAZILIJA

Paskutinės 10 dienų atsižymėjo didelėmis automobilių nelaimėmis. Vien tik greitkelyje Via Dutra viename sunkvežimių, autobusų ir automobilių susidūrimo buvo įveltos 16 mašinų, antrame 17 ir paskiausiai upėn įkritusio autobuso prigėrė 22 keleiviai.

Pirmosios dvi nelaimės įvykusios dėl labai tiršto rūko ir motoristų nepakankamo atsargumo. Upėn nuriedėjo autobusas susidūręs su sunkvežimiu.

SÃO PAULO

Keletą dienų kaikuriose miesto dalyse buvo skandalingai nešvarus oras, panašus į Los Angeles, Amerikoje, smoga. Grauzė akis ir žmonės ašarojo. Kitiems erzino gerkles. Specialistai pripažino, jog mūsų miesto oro užteršimas jau artėja prie pavojingumo ribos. Teršimą pasunkino žiemos šaltesnis oras, stoka vėjo ir saulės, kurie pavojingas dujas ir dulkes išsklaido.

Brazilijos futbolo rinktinė Europoje antrą kartą pralaimėjo rungtynes Švedijoje - 0 prieš 1 švedų naudai.

Mirė Brazilijos indėnų vienas žymiausių jaukintojų Francisco - Chico Meireles. Jis per ilgus metus ne tik prijaukino laukinius indėnus prie baltųjų, bet ir gynė jų teises.

Tėvo Chico darbą tęsia jo sūnus A-poena Meireles.

Plačiajame Pasaulyje

Š. AMERIKA

Pirmadienį Niksonas ir Brežnevas baigė visą savaitę užtrukusias derybas. Brežnevas, atsisveikindamas su Niksonu ir Amerika, atrodė linksmas ir patenkintas. Abiejų pasirašytame pareiškime pasauliui apie savo pasitarimus ir susitarimus randame šiuos svarbiuosius punktus:

1. Amerikos ir Sov. Rusijos santykiai vystosi labai gerai abiejų kraštų ir pasaulio labui. Ir toliau bus stengiamasi dar plačiau išvystyti ir sustiprinti gerus USA ir Rusijos santykius.

2. Pasirašytoji sutartis dėl ginklų apribojimų, pridėjus prie jos dar papildomų sutarčių, padės išvengti kito pasaulinio karo.

3. Abu kraštai stengsis įtraukti ir kitas valstybes apriboti ginklavimąsi, padaryt galą nuostolingoms išlaidoms.

4. Taip pat stengsis išvengti chemiško karo ginklų.

5. Abu kraštai rūpinsis siekti visų valstybių visiško nusiginklavimo, todėl bus šaukiama pasaulinė nusiginklavimo konferencija, tinkamu laiku.

6. Abu kraštai džiaugiasi padaryta pažanga pasaulinei taikai išsaugot, pasiekimais Vietname, Indokinijoje. Jie ragins visus tenai griežtai prisilaikyti Paryžiuje sudarytų sutarčių ir visus reikalus spręsti taikos derybomis, ne ginklais.

7. Abu kraštai pripažįsta, jog Sovietų pasirašyta sutartis su Vak. Vokietija yra svarbus žingsnis Europos taikai išlaikyti ir džiaugiasi, kad abi Vokietijos įsijungs jau šiomet į Jungtinių tautų šeimą.

8. Viduriniuose Rytuose abu kraštai stengsis padėti ten kovojantiems kraštams susitaikyti, atsižvelgiant į visų kraštų suverenės teises ir palestiniečių teises reikalus.

9. Ekonomijos srityje abu kraštai pripažįsta naudinga išplėsti prekybinius ryšius ir tikisi, jog prekyba greit pasieks 2 ar 3 bilijonų dolerių.

10. Abu kraštai sutiko sudaryti bendras amerikiečių ir rusų industrijos organizacijas, kurios imsis plačiai išnaudoti Sibire esamus lobius. Tolimesniems pasitarimams Brežnevas kviečia Niksoną atvykti Rusijon 1974 metais, ir tą pakvietimą Niksonas priėmė.

Šiais pasitarimais, sako Brežnevas su Niksonu, pasibaigęs šaltasis karas.

Žinoma, šitie pareiškimai yra labai bendro pobūdžio, ir iš jų nedaug ką tegalima spręsti apie konkrečius jų susitarimus, ir kaip tie susitarimai atsilieps pavergtoms tautoms. Pirmiausiai tai pasirodys liepos mėnesį Helsinkiu taikos konferencijoje.

ARGENTINA

Jau praėjo mėnuo, kai Campora perėmė Argentinos valdžią, tačiau neramumai krašte vis nesibaigia. Net ir Peronui grįžus buvo nužudyti keletas asmenų, kurių teroristų pagriebti, už kurių paleidimą reikalaujama daug milijonų pezetu.

ČILĖ

Darbininkai nesiliauja streikavę ir reikalavę padidinti algas. Maisto vis sunkiau gauti. Opozicija atstatė jau 4 Allen-dės ministrus. Tas baudžia laikraščius ir

Generolas ADALBERTO PEREIRA DOS SANTOS

paskelbtas kandidatu į viceprezidento postą.

Šiuo metu jis yra aukščiausio karo teismo pirmininkas.

Kandidatą ARENAI pasiūlė prez. Medici. Partija gi jį pristatys savo suvažiavimui rugsėjo mėnesį.

LIETUVOJ DAUG NERAMUMŲ

New Yorko vienas gydytojas balandžio gale lankėsi Izraelyje ir ten sutiko žydą, kuris iš Kau-no buvo atvykęs prieš 3 mėnesius. Tas ir pasakojo, kad Lietuvoj esą daug neramumų. Vyksta dažni areštai, tardymai. Jis pats buvęs du kartu areštuotas ir sėdėjo kalėjime.

Tiek anas atvykęs iš Lietuvos, tiek ir šis gydytojas stebėjosi, kad laisvojo pasaulio spauda nieko nerašo apie tuos neramumus Lietuvoje.

ŠIAIS SUKAKTUVINIAIS METAIS RASKITE MŪSŲ LIETUVAI NORS VIENA NAUJA PRENUMERATORIŲ. AČIŲ! Adm.

"KGB TUOJ MANE SUIMS"

Po tų žodžių jaunas rusas ir buvo suimtas

LENINGRADAS. — Pagal Amerikos ir Sov. Sąjungos susitarimą pasikeisti kultūrinėm programom, po Sov. Rusiją kilnojama Amerikos Ekonominė paroda. Paroda aplankė Maskvą, Tbilisi, Kazanę, Donecką, Volgogradą, o dabar paskutinėj sustojimo vietoj, Leningrade. Chicago Tribune Maskvos korespondentas Michael McGuire aprašo būdingą atsitikimą, pasikalbėjimą tarp jauno ruso ir amerikiečio, parodos aiškintojo.

"Ką amerikiečiai galvoja apie sovietų valdžios elgesį su žydais, kurie nori emigruoti į Izraelį?" — paklausė rusas. Toliau jis garsiai klausė: "Ar amerikiečiui reikia paso, keliaujant iš vienos valstybės dalies į kitą?" Nežinia, suspėjo ar ne atsakyti amerikietis į tuos klausimus, kai

tas pats jaunas žmogus visiems aplink girdint ėmė aiškinti savo nepavydėtiną padėtį, kad jo pase yra įrašyta, jog jis sėdėjo kalėjime trejus metus ir dabar negali gauti darbo. Bet ne tai įdomiausia. Įdomiausia, kai jis pasakė: "Jūs matysite, tuoj pat KGB (slaptoji milicija) čia atsiras ir už tuos žodžius mane suims".

Lygiai taip ir buvo. Tuoj atsirado du stiprūs vyrai civiliniais drabužiais ir jį išsivedė.

Vienas parodos aiškintojų po to sakė, kad apie tokius dalykus jis tik paskaitydavo spaudoj, tikėdavo arba netikėdavo, bet čia pat savo akimis matė, ir sukrėtimas buvo iki pačių gelmių. "Yra dar pasauly ir tokių vietų, kur būna ir tokių atsitikimų", sakė tas amerikietis.

OK. LIETUVOJE

„Mokslas ir gyvenimas“ 1973 nr.3 pateikia žinių apie Lietuvos ryšius su Anglija XVI XVII amžiais. Prieš 400 metų Vilniuje dirbo keletas anglų gydytojų, universitete dėstė anglai profesorai. XVI a. pabaigoje dėl religinių persekiojimų anglų ir škotų apsigyveno Lietuvoje (aplink Kėdainius) - tuo metu trečdalis mokinių gimnazijoje buvo škotai

Sovietų leidžiamas statistikos žurnalas praneša, kad 1971 metais Lietuvoje buvo 1385 kolchozai ir 299 sovchozai. Nusausinta 140.000 hektarų žemės. Derliaus buta 26,6 kvintalai grūdų iš vieno hektaro. Žemės ūkiui buvo 5447 traktoriai, 3958 traktoriniai plūgai, 2233 sejamosios, 713 derliaus nuėmimo kombainai, 3931 piauamoji, 1565 grėbliai (visi traktoriniai), 786 siloso kombainai. (ELTA)

Lietuvos spauda praneša, kad Šiaurinių televizijos aparatų gamykla per pastutini dešimtmetį pagaminė milijoną televizorių.

Lietuvos spauda praneša, kad šiais metais krašte bus pastatyta daugiau kaip 50 tiltų ir viaduktų, įskaitant 200 metrų tiltą per Nemuną ties Druskininkais, 174 metrų gelžbetonį tiltą per Galvės ežerą į dvi salas, kuriose yra Trakų pilių griuvėsiai.

Lietuvos pieno produkcija yra apie pusantro milijono tonų.

Lietuvos televizija pirmą kartą rodo daugiaseriinį meninį filmą - romaną (portugališkai novela), pavadinta Tadas Blinda.

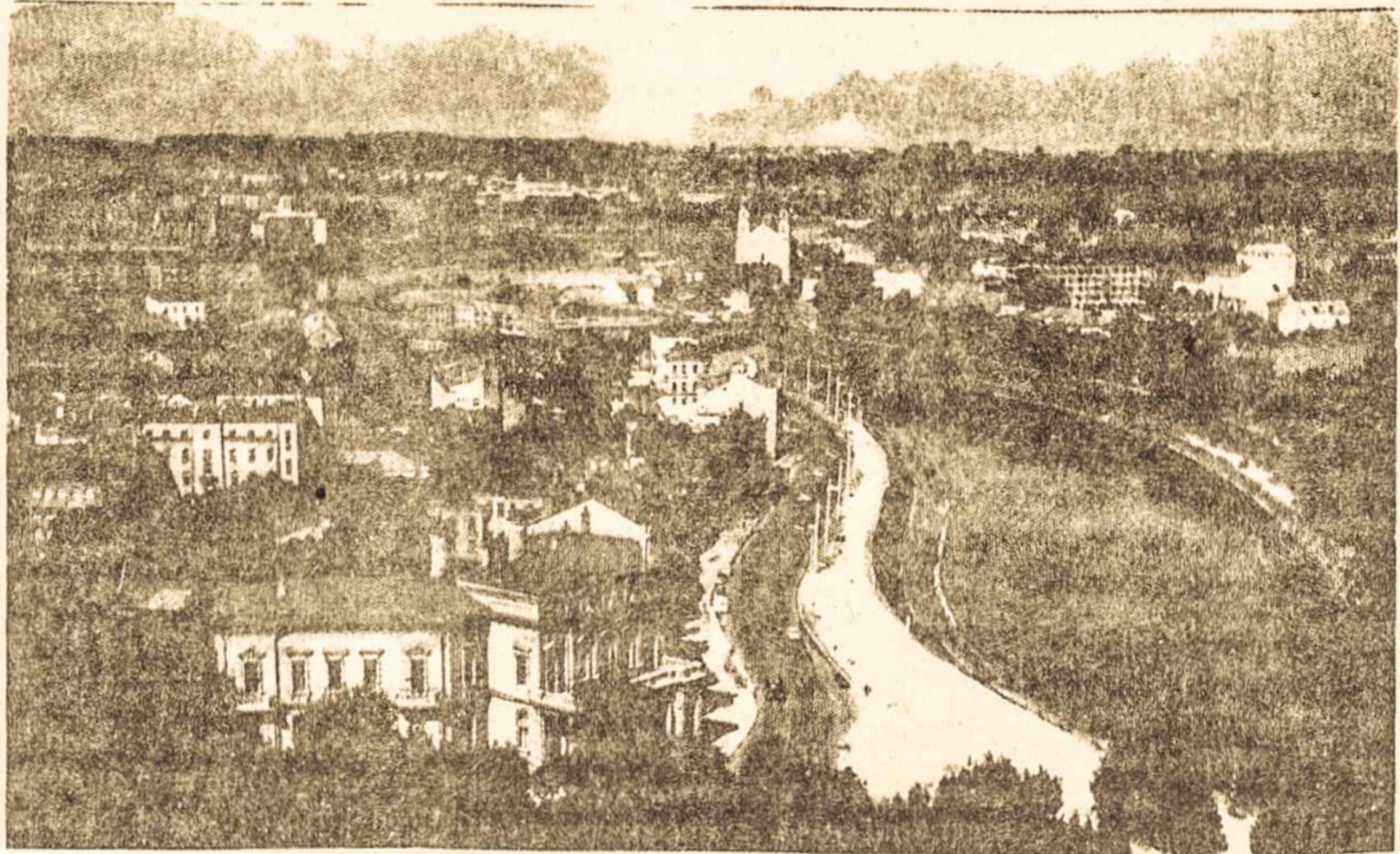
Lietuvoje baigtas sukurti dviejų dalių plačiaekranis filmas „Herkus Mantas“, režisuotas M. Giedrio pagal S. Šaltenio scenariją. Mantą vaidina Antanas Šurna. Šiais metais sueina 700 metų nuo Herkaus Mano mirties - jis buvo prūsų sukilimo (1260-74) prieš kryžiuočius vadovas.

Tarptautinis Raudonasis Kryžius gavo laišką iš Mordvinijos koncentracijos stovyklos, kurį pasirašė trys lietuviai - Jonas Žilinskas, 30 metų, nubaustas penkeriems metams; Simas Kudirkas, 43 m., einas 10 metų bausmę ir A. Jastrauskas, baigęs atlikti 12 metų bausmę. Žinios šveicariško leidinio.

Sov. Sąjungos ryšių reguliavimas papildytas 74-tu straipsniu, kuris draudžia pasikalbėjimus, „priešingus valstybės interesams.“ (Žinios apie susideginimus Lietuvoje Maskvos užsienio korespondentus pasiekė telefonu).

Netoli Rekyvos ežero statomas pramonės miestas, kuriame yra grūdų elevatorius ir džiovintuvas, turįs 32.000 tonų talpos ir per valandą pervaras 200 tonų grūdų. Naujame malūne per metus bus sumalama 70.000 tonų kvietinių miltų praneša Lietuvos spauda.

Tirpstant ledynams Lietuvoje, liko daugybė uolienu gabalų. Kur jų daug riedulynuose paskelbti geologiniai draustiniai Šauklių, Kūlalių, Igarių (prie Skuodo), Erlėnų (prie Kretingos), Indubakių ir Vajelių (Utena), Žalvarių (Molėtai) ir Navakonių (Šalčininkai). Akmenys atnešti iš Švedijos, Suomijos ir Baltijos jūros dugno. Didžiausias jų yra Puntukas, kol neseniai surastas Barstyčių akmuo, paskendęs ledyninėse nuosėdose. Jo ilgis 13 m, plotis 6,5 m, aukštis 4 m.

Vilniaus
Kazdas
nuo
Kedimino
Kalno

Šėduvos „Užuovejoje“ užėjoje, kuri įrengta sename malūne, groja vakarais Balandiškių kaimo Vedeckų šeimos muzikantai - Bronius, Petras, Julius ir Liudas, sudarę kapelą. Jų repertuaras - liaudies dainos.

Jotvingių giminės žuvimo data laikoma 1283 metais, kai kunigaikštis Skurdas su kariuomene pasitraukė iš jų žemių į Lietuvą kryžiuočių užpuolimo metu. „Kultūros barai“ (1972 nr.11) teigia, kad 1866 metais Gardino gubernijoje buvo rasta 30.000 asmenų, kurie nors būdami pravoslavų tikybos, save laikė ar kitų buvo laikomi jotvingiais.

Pirmasis viešas lietuviškos dramos mėgėjų surengtas spektaklis Mažojoje Lietuvoje buvo pastatytas 1895 metų vasario mėn 17 d. Tilžėje tai „Kauno pilies išgriovimas 1362 metais“. Aleksandro Fromo-Gužučio dramą statė „Birutės“ draugijos vaidintojai. Didžiojoje Lietuvoje pirmoji drama buvo A. Keturakio-Vilkutaičio komedija „Amerika Pirtyje“, Palangoje 1899 m.

Žymus vokiečių rašytojas Hermanas Zudermanas gimė Lietuvoje, Macikų kaime, netoli Šilutės, 1857 metais (mirė 1928 m.) Mokėsi Tilžės gimnazijoje vėliau tapo vienu žymiausių dramaturgų Vokietijoje XIX a. pabaigoje. Jo novelėse yra lietuviška tematika.

Trisdešimtyje Sov. Sąjungos aukštųjų mokyklų mokosi 347 Lietuvos studentai. Kasmet mokyklas baigia 80-90 lietuvių.

Vilniaus ir Kauno centruose paprastai stovi, maždaug po 1000-1300 auto mobilių, trečdalis įrengtose aikštėse.

Lietuvos miškuose vėl gyvena stumbrai. 1969 metais buvo atgabenti aštuoni, vienas pats atsirado, ir jau gimė šeši Dabar Naujamiesčio (prie Panevėžio) medžioklės yra jų 14.

Mikalojus Radvila Juodasis buvo skyres stipendija lietuviams, studijuojantiems Oksfordo universitete. Anglijoje išleista įvairios lietuvių autorių knygų 1660 metais spausdinta lietuvių kalba šv. Raštas Britų muziejuje yra vienintelis egzempliorius 1680 m iš-

leisto kalvinistų katekizmo, kuri Anglijoje kelionės metu nusivežė M. Minvydas.

Per trejus metus (1970-72) Pedagogikos mokslinio tyrimo institutas išleido 103 leidinius ir 820 straipsnių.

Isteigti Lietuvos TSR Prekybos ir Pramonės Rūmai, kurios tarybos pirmininku išrinktas Jonas Povilaitis. Ši visuomeninė organizacija padėsianti plėsti prekybą, ruošianti užsienyje parodas.

LAISVAME PASAULYJE

Los Angeles mieste mirė prof. Stasys Žymantas, 64 metų amžiaus. Dėstė administracinę teisę Vytauto Didžiojo universitete, buvo teisių fakulteto dekanu Vilniaus universitete, karo metu dalyvavo lietuvių pogrindyje, Vokietijoje dėsto Pabaltijo universitete.

Bostonietis pianistas Saulius Cibas laimėjo amerikiečių \$500 premiją už geriausiai atliktas J. Brahms'o rapsodijas. Bostono simfoninio orkestro vedėjas A. Fiedler jį pakvietė dalyvauti simfoniniame koncerte.

Čikagos operą pravedė per JAV konkursą, ieškodama naujų dainininkų. Į ją tarpą pakliuvo ir Paulius Gudas iš Čikagos. Už pusmetį darbo algos gauna 9.000 dol.

Baltimorės, JAV, lietuvių radijo valandėlė švenčia savo sidabrinę sukaktį.

Lietuvoje šiuo metu yra 114.000 arklių, kurių sportinių yra 2.500.

Amerikiečių architektų žurnalas „Architectural Record“ vasario laidoje paskyrė keturis puslapius gyvenamojo namo iliustracijoms ir aprašymui. Namą pastatė architektės V. Kiaulėnienė ir duktė Laura tapytojo Petro Kiaulėno darbams išstatyti.

Lietuvių istorijos draugija Čikagoje minėjo savo 15 metų sukaktį.

New Yorke mirė Jonas Subačius dekoratorius, išpuošęs beveik visas New Yorko apylinkės lietuvių bažnyčias.

Urugvajaus Liet. Kultūros draugija išrinko du naujus garbės narius Juozą Ramoną ir Juliją Jazauską, juos pagerbdama pietumis, mediniais paveikslais ir pažymėjimais. Ligi šiol teišrinkti dar du garbės nariai Pranas Stanevičius ir Eduardas Jusis. Nauju draugijos pirmininku tapo Vytautas Dorelis.

Brocktono, JAV, lietuvių parapija švenčia 75-ųjų metų sukaktį.

Lietuvių respublikonų partijos federacijai priklauso 25 piliečių klubai kurie buvo atstovaujami tautybių klubų suvažiavime Washingtone.

Marijonų vienuolijos šv. Kazimiero provincija gegužės 19 šventė 300 metų įkūrimo ir 60 metų gyvenimo JAV-se sukaktį.

Memuno šokėjai Berisse, Argentinoje, laimėjo pirmąją vietą Tarptautiniame šokių konkurse, pasirodę su 8 porom vyresnių ir 4 porom jaunesnių šokėjų.

Lietuvių Bendruomenės Švietimo Taryba JAV-se per metus 25.000 dol skiria švietimo reikalams, vadovėliams, kursams ir kt. JAV-se veikia 44 lietuvištosios mokyklos.

Naujasis Australijos ministras pirmininkas G. Whitlam, yra gerai pažįstamas lietuviams, kadangi ilgą laiką gyveno su kaimynais lietuviškas, da lyvavo lietuvių šventėse.

Petras Pakalnis

BRANDTAS IR BREŽNEVAS

Aplankęs Brežnevą Kryme, Vakarų Vokietijos kancleris Brandtas prisipažino, kad jam buvę lengviau derėtis su buvusiu priešu Brežnevu, negu su sąjungininku Niksonu. Brežnevas esąs atviras ir nesudėtingas, Niksonas rezervuotas ir rafinuotas. Panašūs komplimentai atsispindėjo jų kalbose, kai Brežnevas gegužės mėnesį atvyko vizituoti Vakarų Vokietiją. Nuskambėjus tautų himnams Brežnevas taip išreiškė Bonne: „Mes galime sakyti, kad yra padėti geri pamatai. Dabar yra svarbu statyti gerų kaimyninių santykių pastatą“. Būdamas ankščiau Berlyne, Brežnevas taip kalbėjo: „Politinis Europos barometras rodo vis giedresnį orą“. Brandtas jam taip pat tiksliai atsakė: „Skaudi istorija sunkina mūsų bendrą kelionę. Bet mes drįstame ją naujai pradėti. Mes toliau kalbėsime apie taikų bendradarbiavimą“. Atsakingų politikų žodžiai yra svarūs ir be reikalo nesvaidomi.

Pabaigę kalbas, Brežnevas ir Brandtas sėdo į automobilius ir leidosi į Petersburgo viešbutį, kuriame Brežnevas apsistojo. Gatves saugojo 6.500 policininkų. Kad nekiltų koks nors incidentas, buvo leistos tik trys demonstracijos. Vokietijos komunistų partija organizavo demonstraciją už Brežnevą. Toji pati draugiška nuotaika, kuri viešpatavo aerodrome, buvo pastebėta ir spaudos konferencijose. Brežnevas kalbėjo su „Der Stern“ žurnalistais, Brandtas su Izvestijos. „Aš atvykau“, taip kalbėjo Brežnevas, „su didele lietuvių intereso ir su gera valia. Mano nuomone, Maskvos sutartis padėjo tinkamus pamatus palaikyti gerus santykius“. Brandtas pabrėžė žmoniškų santykių reikalą, sakydamas, kad jis negalvojęs tik apie dviejų kraštų sutartis. Jam svarbūs esą ir žmonių santykiai: jaunų žmonių, parlamentarų, mokslininkų, menininkų, ekonomų ir darbininkų santykiai. Abu politikai rodė vienas kitam didelę pagarbą. Brežnevas sakė, kad su Brandtu galima atvirai kalbėtis visais sunkiais klausimais. Brandtas pasakė Brežnevui tokį komplimentą: „Brežnevas yra rimtas ir objektyvus žmogus, su kuriuo galima konstruktyviai derėtis. Jis mato dideles problemas ir neužsiima niekniekais“.

Savo laiku Nikita Kruščiovas sakė, kad vakarinė Berlyno dalis stovinti jo gerklėje, kaip neprarytas kaulas. To kaulo negali nuryti ir Brežnevas. Būdamas Berlyne, Brežnevas davė suprasti, kad Berlynas nėra Vakarų Vokietijos dalis ir negali būti valdomas iš Bonnos. Berlyno klausimais galinčios derėtis abi Vokietijos. Iš tiesų, keletą klausimų jos jau išsprendė. Lankydamas Vakarų Vokietiją, Brežnevas pasirašė tris sutartis: ekonominio ir pramonės bendradarbiavimo, kultūrinio pasikeitimo ir civilinės aviacijos sutartį. Kitos dvi paruoštos sutartys užkliuvo už Berlyno, nes Brežnevas nenori užgauti Rytų Vokietijos.

Svarbiausioji sutartis, žinoma, yra ekonominio bendradarbiavimo. Rusai turi daug vokiečiams reikalingų žaliavų, o vokiečiai labai išvystė savo pramonę ir gali parduoti Rusijai įvairiausių mašinų. Todėl abu kraštai derasi statyti Rusijoje plieno fabriką, instrumentams gaminti įmonę ir atominę jėgainę, kuri gamins elektrą Vakarų Vokietijai. Rusai norėjo, kad vokiečiai pagamintų jiems ir vamzdžius naftai. Tačiau tos derybos pakriko, nes niekas nenorėjo skolinti reikiamo kapitalo.

Viešėdamas Vakarų Vokietijoje, Brežnevas aplankė prezidentą Gustavą Heinemanną, susitiko su biznieriiais ir apžiūrėjo vieną pramonės centrą. Su Brandtu jis aptarė kariuomenės mažinimo galimybę ir Europos saugumo klausimą. Tą klausimą pradėjo gvildinti Vienoje Nato ir Varšuvos pakto atstovai, bet tuo tarpu jie nustatė tik būsimosios konferencijos vietą, laiką ir svarstytinus dalykus. Būsimąją konferenciją Sovietai nori užtikrinti sienų saugumą ir taiką Europoje, kad galėtų sumažinti kariuomenės išlaidas ir skirti didesnes pinigų sumas pramonei ir žemės ūkiui. Rusai mato, jog yra gerokai atsilikę nuo Vakarų Europos ir nori ją pasivyti.

Šalutinis Brežnevo vizitos vaisius yra užtikrinimas savo užimamos vietos Kremliuje. Vienas JAV žurnalistas pastebėjo, kad praėjusiais metais po gegužės pirmosios dienos šventės per 7 dienas Brežnevo vardas buvo paminėtas Pravdoje 18 kartų, o šiomet net 371 kartą. Kai Brežnevas lankysis JAV-se birželio mėnesį, jo vardas skambės taip pat dažnai.

LABAI MIELAS PETRAI ŠIMONI,

Per eilę metų, esame liudininkai, kaip Tamsta nuoširdžiai šokate pagalbon kur tik ji yra reikalinga – ar Zelinės parapijai, ar Bendruomenės, ar „Aušros chorams, ar draugijoms, ar suvargusiam žmogeliui. Ir mes lietuviai tėvai jėzuitai, nuo pat atvykimo S. Paulin, patyrėme ir patiriame visokeriopą Tamstos paramą. Vardinių progų, jėzuitų vardu, sveikinu ir prašau Viešpatį Tamstai ir toliau stiprybės ir ilgų metų, dirbant artimo meilės darbus!

T. Jonas Kidykas, S.J.

Susipažinkime –

TAI LIEČIA MUS VISUS

Nedalyvavau nei viename posėdyje, kur kiekvieną pirmadienį 21 v. vakaro yra svarstomi jaunimo stovyklos reikalai. Iš posėdžiuose dalyvaujančių žinau, jog iniciatoriai jau yra apžiūrėję keletą vietų. Berekia apsispręsti, kuri iš jų būtų tinkamiausia. Antra, ne tik svarsto, kaip sukelti reikalingus pinigus, bet jau išsiuntinėjo laiškus asmenims, kurie galėtų būti suinteresuoti prisidėti prie akcinės bendrovės stovyklai steigti, nusiirkdami akcijų. Jie užklausti, kas kiek akcijų pasižada pirkti. Reikia juk pramatyti, kiek kapitalo bus galima sukelti. Tada lengviau apsispręsti, kurią vietą pirkti, nes jų kainos ne vienodos. Ši taip glavoja iniciatoriai.

Prie šitos geros pradžios norisi pridėti savo trigrašį, nes manau, jog lietuviškos stovyklavietės, ar vasarvietės yra višų lietuvių reikalas.

Pirmausia dėl vietos. Pasirenkant stovyklai vietą, reiktų pasitarti su tais žmonėmis, kurie turi ilgų metų prityrimą, nes patys stovyklavo ir jas organizavo. Tokių žmonių turime S. Paulyje. Su jų nuomone reiktų labai skaitytis.

Stovyklų patirtis rodo, jog labai svarbu turėti kiek galima daugiau savos žemės. Mažame plote sukimšta stovykla labai susiaurina veiklos ir išnaudojimo galimybes. Normali stovykla turėtų turėti apie 30 hektarų plotą.

Dar labiau reikia didesnio ploto žemės, jei planuojama čia pat užleisti dalį šeimoms atostogauti. Jaunimo stovyklą būtina reikalinga atskirti nuo šeimų patalpų, ir kiek galima toliau nukelti. Suaugusieji, ypač rūpestingosios ir gerosios mamytės gali įnešti daug nemalonių netvarkos į jaunimo stovyklos gyvenimą ir tvarką. Taip pat reikia, kiek galima toliau statyti berniukų ir mergaičių patalpas. Reikalinga virtuvė, sandėliai, salės užsiėmimams. Ypač neužmirštinos aikštės sportui ir automobiliams pasistatyti. Juo toliau juo daugiau mūsų žmonių turės savo mašinas, ir kokia bėda, kai nėra kur jas pastatyti, atvykus.

Pagalčiau, ankšta vieta yra įkyri ir nuobodi stovyklautojams bei vasarotojams, nes nusibosta vis toje pačioje vietoje tripinėti, o nėra kur toliau nueiti. Kaimynai nemėgsta, kad po jų laukus bastosi svetimi, ypač vaikai, kurie, mano, gali iškados pridaryti. Todėl, kaip begalvotume, reikia pirkti tokią vietą, kur būtų daug žemės, suvandeniu – upe, ežerėliu, – ar kur būtų galima gerą tvenkinį, maudymuisi baseiną įsirengti.

KAIP GI SU PINIGAIS ???

Skautams Amerikoje didelį plotą žemės padovanojo didelis jaunimo mylėtojas p. Rakas. „Dainavos“ visą plotą pirkto sudaryta akcinė bendrovė. Jos nariai akcininkų susirinkime turi tiek balsų, kiek yra nusipirkę akcijų. Yra nustatyta, kiek daugiausiai akcijų galima turėti vienam žmogui.

Tiek skautų, tiek „Dainavos“ stovyklos turi ir savo rėmėjus-geradarius. Jie savo stambesnėmis ar smulkesnėmis aukomis ir savo rankų neapmokamu darbu stato, taiso, palaiko stovyklos pastatus ir visa aplinką.

Ar būtų galima ir pas mus panašiai sukelti reikalingą pinigų sumą – nežinau. O nežinau, nes man neaišku, kiek mes dar turime lietuvišką jaunimą ir lietuviškus reikalus, tikrai ne žodžiais, mylinčių tautiečių. Yra tikra: jei tas reikalas būtų visiems S.P. lietuviams prie širdies, tai užtektų pinigų labai didelei ir kultūringai stovyklai įrengti, kuri lietuviams garbę laimėtų.

KODĖL NEPAVERSTI NAMUS**STOVYKLA ?**

Lietuviai patriotai, padedami nepriklausomos Lietuvos vyriausybės, pastatė S. Paulyje keletą mokyklų. Trys jų tebėra lietuviškose rankose.

Antra: mokyklas su salėmis statė ne tik vaikams mokyti, bet ir suaugusių kultūrinei veiklai savą pastogę turėti. Kad visa tai tose mokyklose buvo daroma, tai visiems gerai žinoma.

Taip pat visiems mums gerai žinoma, kad nuo paskutiniojo karo nebe visos betarnauja lietuviškiems reikalams. Todėl ir klausiu: kam tie namai dabar nau dingi ir reikalingi? Ar nereikia mokėti už juos mokesčius? Ar nereikia juos taisyti, palaikyti? Kiek tas kaštuoja pinigų? Ir kokia iš to nauda lietuvių kolonijai? Prisipažįstu, su geriausia valia nemačiau iš jų jokios naudos ne tik dabartiniui metu, bet nė ateičiai. Nepramatau, kad tuose trijuose pastatuose kas nors dar išvystytų gyvesnę lietuvišką veiklą. Dabar jais pasinaudoja daugiausiai ne lietuviai.

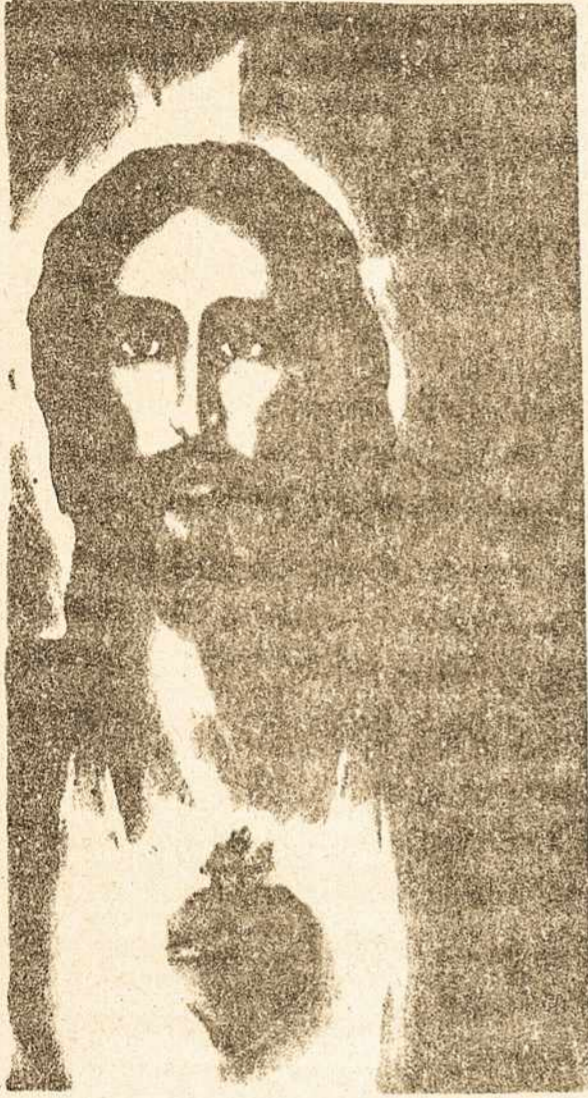
Jei šitie faktai, kaip mums atrodo, yra teisingi, tai piršte peršasi mintis, kodėl neparduoti vieną, dvi mokyklas ir kodėl nepanaudoti tuos pinigus stovyklai nupirkti ir įrengti?

Jau dabar kasmet po porą kartu mūsų jaunimo dalis stovyklauja ir vis turi darytis vietos. 1975 metais atvyks jaunimo iš viso pasaulio. Jam priimti, išlaikyti, jų stovyklai vietą rasti teks sukelti daug pinigų iš mūsų pačių. Jei gautume Billings stovyklavietę tam jaunimui, kainuotų dabartinėmis kainomis, mažiausiai 7.700 dolerių už 50 vaikų už 1 savaitę. Sava stovykla atsieitų žymiai pigiau, ir pinigai įmokėti pasiilktų pačioje stovykloje, ar akcininkų kišenėse.

Todėl, mano supratimu, verta skubiai apie tai galvoti ir veikti. Visų pirma turėtų apie tai pagalvoti gerbiemieji trijų mokyklų globėjai-administratoriai. Bet ir Brazilijos Liet. Bendruomenė ir atskleisti nepriklausomos Lietuvos atstovo diplomatinio šefo St. Lozoraičio. Visiems susitarus ir išdirbus įstatų, kas ir kaip tą stovyklą valdys, kieno vardu ji būtų perkama ir statoma bei valdžioje registruojama, atpuiltų didžiausia pinigų sukėlimo rūpesčio dalis, o tos trys, tuščios mokyklos, pradėtų vėl tarnauti visiems lietuviams, kurie norės pasinaudoti, tegu ir kitoje vietoje. Tokios tai yra mano privačios mintys.

Jonas Kidykas, S.J.

TIESA IR GYVENIMAS

ŠIRDIS, KANCIA IR SVEIKATA

Gerbdamas, mylėdamas Jėzaus Širdį, žmogus suvokia, jog Dievas ne tik jį respektuoja, bet ir myli, ir vis jam atleidžia. Todėl žmogus pradeda ne tik respektuoti vienas kita iš reikalų, bet ir bando interesus kitais, tarti gerą žodį, atleisti užgavimus, jų neprikai-

šioti, tai yra - mylėti. Todėl susitikes žmogų jis nesivaržo, nejaučia kylančio savyje savotiškos baimės, nepalankumo, užsigavimo jausmų dėl patirtų įžeidimų, ar skriaudų. Tie savaitės ir mėnesius nenurimstantys antipatijos ir pagiežos jausmai labai gadina nervus, dvasinę lygsvarą ir tarpusavio sugyvenimą.

Kadangi nuoširdus tikintysis neveidmainiauja, jis mielai ir visiškai laisvai, nė kiek neįtempdamas nervų, bendrauja su kitais žmonėmis. Jis myli žmones ir yra jų mylimas. Šitokia antgamtinė meilė Jėzaus Širdžiai padaro tikrai laisvą, sveiką ir prigimtinių žmogaus gyvenimą, ir į galina jį visiškai išsiskleisti.

Mažai tepsraktikuojas, atšalęs, ar netikintis žmogus išgyvena nuodėmę kaip nusikaltimą savo garbei, vardui, ar idealui. Jis nenori ir negali sau atleisti. Jis gyvena nuolat jausdamasis nusikaltęs. Šitas nusikaltimo jausmas ardo jo nervus ir dvasios bei kūno sveikatą.

Praktiškai patyręs Jėzaus Širdies galia, žmogus išpažįsta jam savo kaltę, pasitikėdamas prašo atleisti ir yra dėkingas už gautą atleidimą. Todėl jo dvasioje neįsigali tie nesiliaujantieji sąžinės priekaištai, galimos bausmės baimė, nepasitenkinimas, nusiminimas, juoda nevilts. Jo dvasios sveikata lieka apsaugota, nesugadinta.

Suaugusiam žmogui sunku yra pakelti savo ir kitų nuodėmes, ligas kančias ir matyti tiek daug blogio pasaulyje. Ja-

me kyla nepasitenkinimas, pesimizmas, bėgiškumo ir apkartimo jausmai, nusi-vylimas žmonėmis ir pačiu Dievu, o kartais jis ima stačiai maištauti.

Jėzaus širdį garbinas, jo akivaizdoje prisilaikęs tikintysis žino ir tartum regi kaip iš meilės prisiimta kančia įsikūnijęs Dievo Sūnus atsiteisia teisingajam Tėvui ir Jo meilei ir taip išgano žmoniją. Tada ir žmogelis ima norėti perprašyti nuodėmių įžeistą Jėzaus Širdį ir savo kantriai pakeliamomis kančiomis padėti išganytojui gelbėti žmones.

Tikintysis supranta, jog Kristus nepanaikino nuodėmės, nei iš jos kylančios kančios ir kitų blogybių. Bet Kristus suteikė dieviškų malonų-jėgų nuodėmės ir blogio galiai įveikti, jų pasekmėms išgydyti. Beto, dieviškai meilei nusikaltęs žmogus stengiasi Dievą persiprašyti, atsiteisdamas Jo teisingumui. Pasinaudodamas dieviškos Širdies duotais sakramentais, gaunanuođėmių atleidimą, atgauna Dievo vaikų malonę ir nuramina sąžinę. Tuo pačiu atstatoma ir buvusi sveikata. Jo paties ir kitų nuodėmės virsta naujais akstiniais parodyti Diego Sūnui Jėzui didesnę, atsiprašancią ir atsisteisancią meilę. Savo ir kitų kentėjimus jis jungia prie Kristaus kančios ir tuo prisideda prie savęs, savo artimųjų ir žmonijos išganymo.

Visa tai sako tikinčiajam, ad atsilyginimo ir kasdienio savo darbu, maldų, kentėjimų ir džiaugsmų paaukojimo Jėzaus Širdžiai praktika yra labai vertin-

gas dalykas. Jis kaip gydantis vaistas veikia pačias žmogaus gelmes, dvasią ir nervus, suteikdamas didelę kilnią prasmę visoms pakeliamoms kančioms, aukoms, ir atliekamiems darbas, duodamas progą parodyti Dievui tikra ir veiklia savo meile.

Šios savaitės penktadienį, birželio 29 y-ra Šv. Jėzaus Širdies šventė. Kokia graži progą atsinaujinti, sustiprėti dieviškoje meilėje. Reikėtų pratintis dažnai kelti savo žvilgsnį ir mintį į kryžių, į Nukryžiuotąjį, ar į Jėzaus Širdies paveikslą, ar į lietuviškąjį Rūpintojėlį ir vis tarti Jėzui, kad Jam dėkojame, Juomi džiaugiamės, Jį mylime, Jo atsiprašome, Juomi rūpinamės; kad mes darbuojamės ir aukojamės, viską nukenciam, kadangi Jį mylime ir Jo pavyzdžiu sekame.

Kas tai daro, greit pajunta palaimingus Jėzaus Širdies garbinimo vaisius.

P.D.

?

AR BEATSIMENATE, KAD LIETUVA BUVO IŠKILMINGAI PAAUKOTA DIEVIŠKAI JĖZAUS ŠIRDŽIAI PER PIRMAJĄ TAUTINĮ EUCHARISTINĮ KONGRESĄ KAUNE?

Pasirašė akta pasirašė ne tik Lietuvos vyskupai, bet ir prezidentas Antanas Smetona, visi vyriausybės nariai visuomenės veikėjai. Todėl mes privalom būti ištikimesni dieviškai meilei.

!

PRIEŠEIMOS ŽIDINIO

Gerbiamasis Redaktorau,

Ar nemanytumėte, jog būtų labai naudinga ir net labai reikalinga įvesti M. Lietuvoje skyrių apie šeimyninius reikalus? Nėr namų be dūmų, sakydamo mūsų protėviai.

Daugelio problemos yra panašios į kitų problemas. Jas išdėstant laikraštyje ir duodant viešus atsakymus, būtų galima vienu šūviu nušauti daug kiškių.

Ne visi žmonės, ir jauni, drįsta eit ir kalbėtis su kunigu. Kiti vis neranda tam laiko. Ir taip ilgus metus kenčia neradami niekur gero patarimo, arba net visai sužaloja savo šeimyninį gyvenimą.

Ne tik patys kenčia, bet dar užkrečia ir kitus savo klaidingomis pažiūromis ir elgesiu.

Problemy turi vyrai ir žmonos, kaip darniau taikiau sugyventi. Problemy turi tėvai, negalintieji „suvaldyti“ savo vaikus, ar neišmanydami, kaip geriau juos aukinti. Problemy netrūksta nė viską žinančiam jaunimui. Tat, matote, kiek įvairūs yra mūsų reikalai, kuriuos reikėtų aptarti. Malonėkit neatsisakyti. Įveskit šeimų skyrių, ar kaip jį bepavadintumėt.

Iš anksto dėkodama, Birutė Z.

Gerbiamoji Ponia Birute, Ačiū už malonų paraginimą. Stengsiuos Tamstos pagėdavimą patenkinti. Bet statau sąlyga - turėsit parūpinti ir šeimoms svarbių klausimų, ir bent kartais pati pareikšti savo nuomonę. Redaktorius

KLAUSIMAI tėvams ir auklėtojams pasvarstyti

Kokio amžiaus vaikams jau galima duoti pinigų, kurie jiems priklausytų ir kuriuos jie galėtų pagal savo norą išleisti?

Kaip vaikui augant, leisti jam tapti vis labiau nepriklausomam ir savarankiškam pinigų atžvilgiu?

Ar gera reguliariai (pvz. kas savaitę) vaikams duoti nustatytą pinigų sumą, ar geriau tegul jie visada, kada reikia, jų paprašo?

Jei spręstumėte duoti reguliariai, kokio ta suma turėtų būti ir kokioms išlaidoms ji turėtų būti skirta - vien pramogoms ar ir reikalams, pvz. autobusui ir mokyklai?

Gal toji suma turėtų būti užmokesnis už kokį darbą ar darbelius? Ar iš viso gera duoti pinigų vaikams už įprastos namų ruošos darbelius?

Ar pinigai vaikui turėtų būti duodami, atsižvelgiant į jo elgesį: daugiau, jeigu jis geras; mažiau (arba visai nieko), jei jis elgiasi blogai?

Ar gera vaikui pažadėti pinigų, kad geriau mokytus?

Kaip padedate savo pastoviau ir daugiau uždirbantiems vaikams tvarkyti jų piniginius reikalus?

Kaip vaikus skatinate taupyti pinigus? Kokiems tikslams?

Ar pastebite vertę savo vaikams atsizadėti tiek tiek jų pačių pinigų dėl kitų, perkant dovaną šeimoms nariams ar kai ką pasiunčiant giminiams į Lietuvą, paaukojant labdaros darbams ar lietuviškiems reikalams?

TAIP ATSITIKO MŪSŲ ŠEIMOJ

MŪSŲ Viktute - keturių metų, bet jau moka ant popieriaus kreivas raides vedžioti. Tėčio, Mamos, broliuko ir sesučių gimtadienių niekad nepraleidžia, nenupirkus jiems dovanų už savo sutauptus pinigėlius. Bet štai, vieną kartą Tėčio gimtadienis prisiartinio per greitai ir visai netikėtai. Viktute dovanos jam dar neturėjo.

Gimtadienį Tėtis dirbo kieme, užsivilkęs darbiniais drabužiais, nudėvėtais batais ir truputį praplyšusiomis kelnėmis. Pamažu, nedrąsiai prie jo prisiartinio Vik-

tute, mažu vokeliu nešina. Nuleidusi akis, priėjo ir padavė Tėčiui. Tėtis, išplėtes akis, iš vokelio ištraukė "kvoterį" (25 centų pinigėlių) ir raštelį, ant kurio blaškėsi kreivos raides: Viktute - Tėveliui.

- Tėti, tai Tu nusipirk sau kelnes, - sučiulbėjo mažoji ir nubėgo.

Pasirodžiusi šypsena nebedingo nuo dirbančio Tėčio veido. Po valandėlės Viktute vėl atbėgo iš namų. Ir vėl Tėčiui tiesė vokelį. Žiūri jis - vėl kitas "kvoteris". Ir vėl jis girdi čiulbantį balselį:

- Tėti, nusipirk tu ir batus.

MISLĖS:

1. Nei akių, nei ausų,
O aklus vedžioja.
2. Raitas joja, už ausų kojas pasidėjęs.
3. Dieną vaikščioja, naktį žiopso.
4. Raudonas gaidys tvarte gieda.
5. Du broliai gyvena, niekad vienas kito nemato.
6. Stovi dvi seselės už kalnelio. Sueit susi-eina, matyt nesimato.
7. Muša muša, o nieko neužmuša.
8. Dešimt dirba, o ką uždirba, trisdešimt du suvalgo.

1. Lazda, 2. akiniai, 3. batai, 4. liežuvis,
5. ausys, 6. akys, 7. širdis, 8. pirštai ir dan-
tys

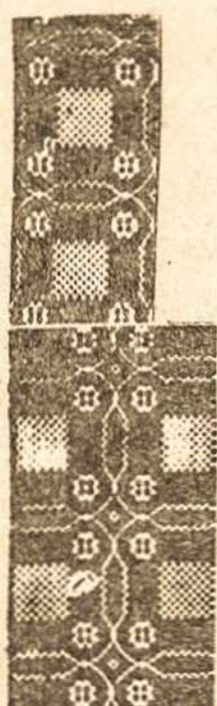
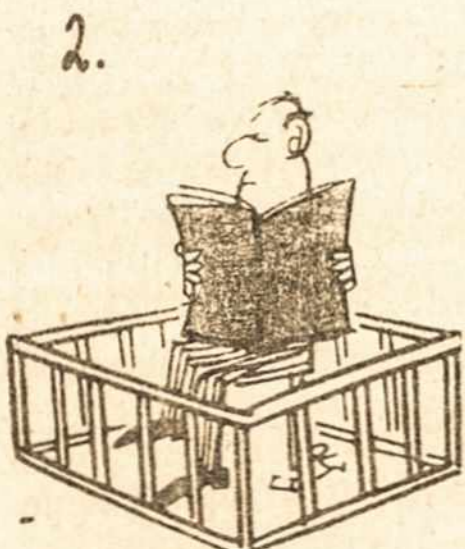
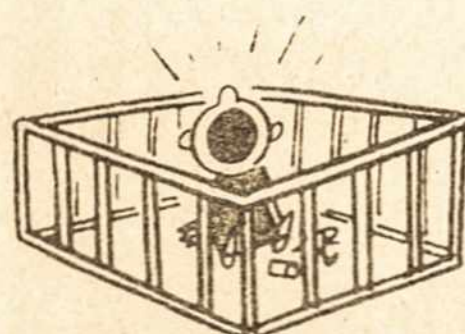

Cia yra vienos mums žinomos dainos posmelis.
Jam užbaigti trūksta balsių. Pabandykime.

T g m t v n g m m r m s
m t š g n s k t š k s l s
v s k m s p š v s m L t v m l
m t n j m s m s j s v k

MŪSŲ LIETUVA
Išvažiesiems

Šiame tevelyne, gimime ir mes/metal išaugino skau- tikškes eilės/viską mes pasvešim Lietuvai mielai, motina ji mūsų, o mes jos vaikai/skauti ir skaudų daina, parašyta 1938 m.

1. g-i-ž-o-sa

2. e-e-ė-l-t-š-p-k
(i-e-u-l-g-d)

3. s-n-i-i-a-k-l

4. i-i-e-l-l-v-a

5. e-e-r-v-t-o

6. n-n-b-i-k-e-u-s

7. e-ė-l-l

8. k-t-s-s-i-e
(i-i-s-s-e-l-t-g-z-a)

9. i-i-o-o-u-a-m-l-b-t

10. l-b-s-a-a-i-n-o

11. a-a-k-b-n-i-i

12. a-a-p-p-n-l-ė-i

13. a-a-a-v-b-l-s

14. a-a-s-i-k-t-v

15. e-e-r-v-t-o

16. i-i-s-s-z-t-u

17. t-k-l-v-s-u-ė-a

18. u-a-ė-k-k

19. b-l-d-y-z-m-s-a

20. l-p-d-u-s-i-e

21. - - - - -

22. - - - - -

1. - - - - -

2. - - - - -

3. - - - - -

4. - - - - -

5. - - - - -

6. - - - - -

7. - - - - -

8. - - - - -

9. - - - - -

10. - - - - -

11. - - - - -

12. - - - - -

13. - - - - -

14. - - - - -

15. - - - - -

16. - - - - -

17. - - - - -

18. - - - - -

19. - - - - -

20. - - - - -

21. - - - - -

22. - - - - -

SKAITYTOJAI

rašo

Eu gostei muito do passeio, quando chegamos lá fomos nadar depois jogamos bola, assistimos à missa, dançamos e almoçamos.

Depois do almoço fizemos brincadeiras nunca vistas. Aí fomos à Cotia, lá nadamos, a piscina era grande, a água era quente e até trampolim tinha.

De lá viemos para São Paulo, já vestidos para ir ao teatro, lá fomos os mais aplaudidos.

E esse passeio foi muito legal.

Sandra Beibel

No dia 10 de Junho, nós, Audra, Marita, Teresa, fomos acompanhar o grupo de dança Rūtelė o qual se apresentou em São Roque com duas danças lituanas, e vários cantos, passaram o dia maravilhosamente bem, pois o dia foi bem aproveitado.

A missa foi muito severa, houve um batizado, no qual vimos como recebemos a aliança com Deus.

Bem, depois que passamos um dia tão bacana, o grupo Rūtelė, Nemunas Žilvitis apresentou-se no teatro João Caetano, no qual houve a festa dos povos Bálticos.

Teresa Aleknavičiūtė.

Šį sekmadienį važiuojam
Žilvitečiai ir draugai
Pakeliui dainas dainuojam
Ir šokti norim labai

São Roque - Šventas Rokas
Šunų patronas, skaičiau
Prie vieškelio matos rūkas
automobiliai važiuoja lėčiau.

São Roque vyno žemė
Garsi savo gaminiais
Ten uogų paragavę
Šoksime šokių paupiais.

Žilvitečiai gerai šoka
Jie pakviesti - į svečius
Lietuviškus šokių moka
Žavi kitataučius.

Nilza Guzikauskas

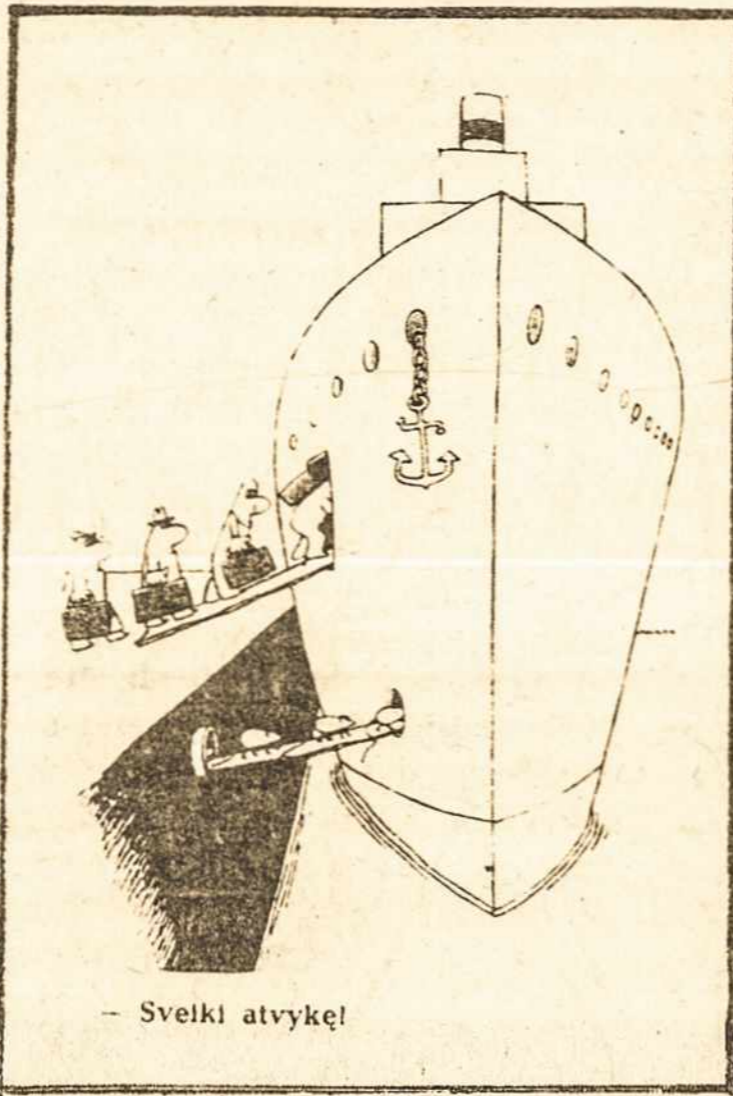
Foi sensacional. Eu gostei muito e carecia mesmo de diversão e aproveitamento. Gostei da companhia e digo obrigado. Àqueles que comigo ofereceram comida e carona.

Eu aproveitei bastante e mesmo quando dançamos lá no sítio dos Carrara e mesmo no Ibirapuera, houve algumas pessoas com as quais não simpatizei no dia, mas procurei ser compreensiva para disfarçar.

Cantamos bastante na ida e volta da viagem.

Confesso que algumas pessoas me deixaram intrigada a fim de discutir com elas. Mas o dia foi ótimo. Espero um outro igual.

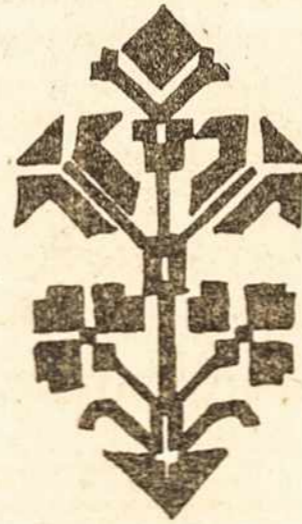
Danutė Silickas

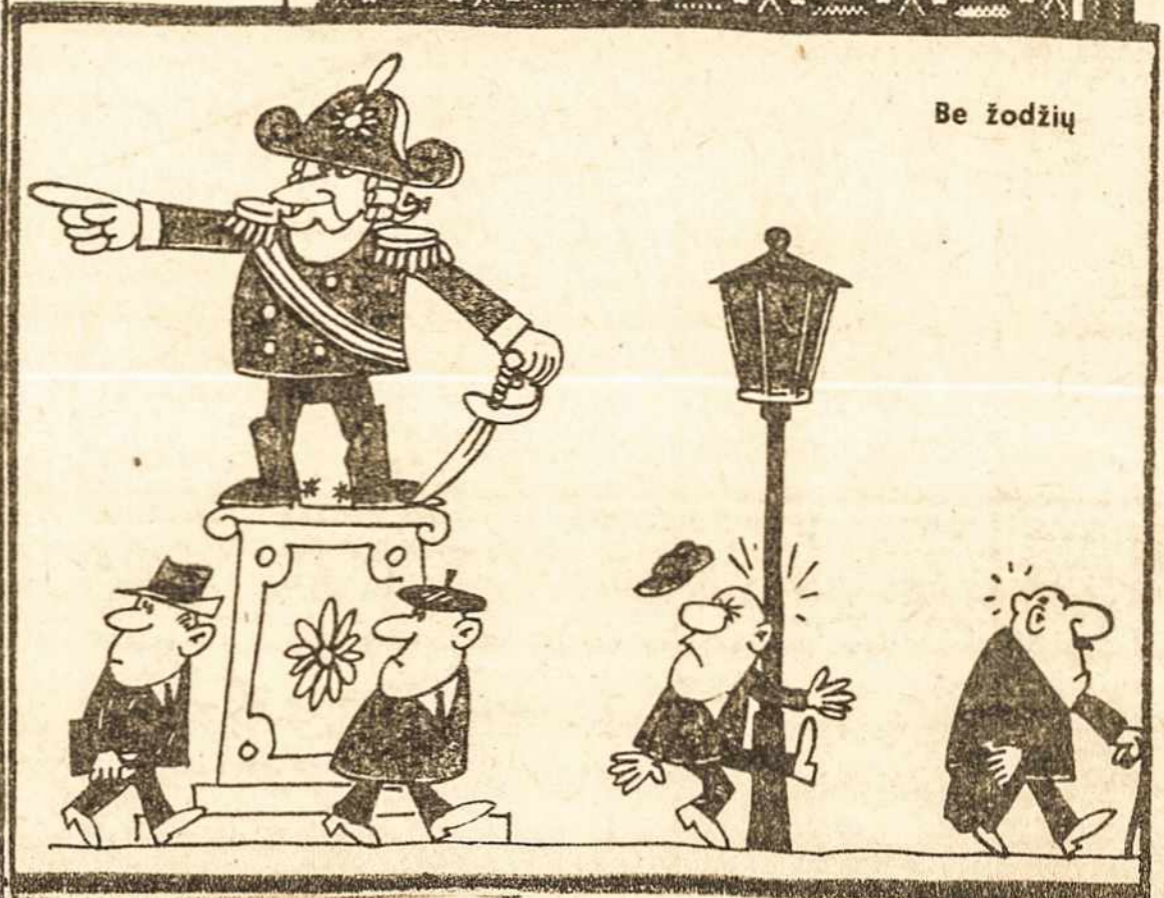
Svelki atvykę!

JAUNYSTĖS AIDAS

Tarp šių raidžių yra
20 gėlių vardų.

GVAZDIKASLINKSMP
LABDKKJMNORESTUI
UJLNOSUZYATULPĖE
DBCENHRJLNPŽTVZN
UADSVAGUONAMACTĖ
TMOAASITUAVIYZKL
IDIULONLTŠSRŪTAB
SLELIJABCLDŠFGHI
PKUJMSNOASTRAST
UNZTADATLIKUTIŽI
ROŽĖMKSLBTVOJGIM
ILGSRAMUNÉVLNTBK
EKRDCBÉTMYLEŠKUS
NALGTOTBIJŪNASTB
AMRUGIAGĖLĖKNDĖC
NSDRBPTVULKSRZYO

Be žodžių

DARBININKAS

VAIKŲ PRIEŽIŪRA

Aš labai mėgstu prižiūrėti mažus vaikus. Prie mano namo gyvena daug mažų vaikų, bet iš visų man labiausiai patinka prižiūrėti mūsų artimiausių kaimynų mergaites.

Vyriausia mergaitė yra šešerių metų. Ji yra labai gabi ir klauso manęs. (Kitų kaimynų vaikai kartais manęs neklauso.) Jos sesutė yra dviejų metų. Jos abi gražios, su tamsiomis akimis ir plaukais.

Jų mama man moka dolerį už valandą, o kai ji yra namuose — 75 centus. Vasarą aš važiuoju su jais į pajūrį ir padedu jiems. Tai yra lengvas darbas, ir man laikas praeina smagiai.

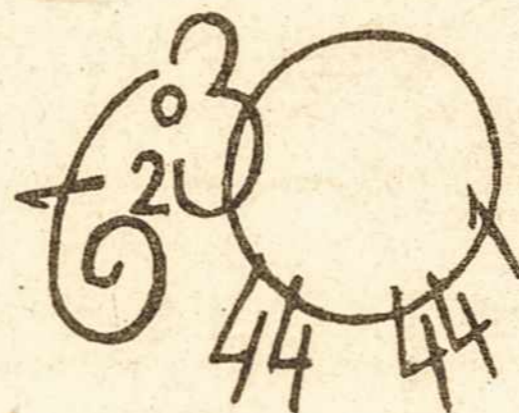
Aš manau, kad kiekviena mergaitė turėtų mėginti prižiūrėti vaikučius, nes tikrai yra smagu ir gauni už tai pinigų.

Raminta Blažaitytė, 7 sk.

ŠUO

Aš turiu šuniuką. Jis yra vilkinis. Jo vardas yra Vilija-Šatrija. Jis turi baltą kaklą ir juodą, ilgą uodegytę. Jis kiekvieną rytą šoka į mano lovą. Kai aš valgau, jis atsideda prie manęs ir žiūri. Jis miega prie mano lovos ir saugoja mane ir aš jį myliu.

Elenutė Baltrulionytė, 2 sk.

Iš kokių skaičių nupieštas dramblys?

GRYBAI

Lauke nėra šalta. Tėvas, motina ir sūnus eina grybauti. Miškas, kuriame auga grybai, yra toli. Visa šeima turi

atsikelti anksti iš ryto. Daugiausia grybų gali rasti rytą, kol dar niekas negrybauja. Grybauti yra smagu. Jie rado daug raudonviršių. Raudonviršiai turi raudoną galvutę. Gražiausias grybas yra baravykas. Jis turi rudą galvutę ir storą baltą kotą. Baravykas yra vadinamas grybų karaliumi. Jis yra labai skanus. Kai šeima sugrįš iš miško, jie turės skanią vakarienę. Ir aš labai norėčiau eiti su jais grybauti.

Eglė Zikaraitė, 5 sk.

Pavasaris yra tas laikas kuriame yra daug saulės ir daug lyja. Man patinka šitas laikas, nes jis ateina prieš vasarą, kuri man dar geriau patinka. Pavasarį yra daug čiulbančių paukštelių ir daug žalių medžių ir žolės. Šitame metų laike tikrai yra daug gražumo. Pavasaris yra tas metų laikas, kai galime lauke daugiau padaryti, nes nustoja šalti ir snigti...

T. Vainius, 8 sk.

GLOBOJA
LITERATŪROS
RATELIS

LITERATŪRA · DAILĖ - MOKSLAS

Didelis, bet liūdnas romanas

Vytauto Alanto "Amžinasis Lietuvis" vaizduoja moralinį lietuvių susmukimą prabangoje

Rašytojas Vytautas Alantas jau susilaukė gražaus amžiaus, o apie tą laiką, kai buvo ruošiamasi minėti jo 70 m. jubilėjų, lietuviškoji visuomenė susilaukė tikrai didelio jo kūrybinio derliaus — didžiulio romano "Amžinasis lietuvis" ir dar pusės "Šventaragio", istorinio romano, iš viso daugiau kaip 1200 puslapių! Tai didelis vieno žmogaus duotasis derlius ir ypačiai retas tokiu kiekiu.

"Amžinasis lietuvis" — stambi knyga (per abi dalis daugiau kaip 800 psl.). Joje vaizduojamas lietuvių kūrėjų dolerinėje Amerikoje, materialiai pažangioje, o dvasiškai itin purvinoje, bent kiek tai susiję su romane parodytais žmonėmis. V. Alantas, aišku, moka rašyti. Jam iš tiesų viskas plaukia be užkliuvimų. Tuoju susipažįstame su Česnuliu, inteligentišku jaunu vyru, dabar fabriko darbininku, su jo darbu ir aplinka. Išėina į sceną dabar taip pat automobilių fabriko darbininkas rašytojas ir visuomenininkas Sintautas, Česnullo dėdė, su visa šeima, senas Sintauto priešas Žygas su žmona, pagyvenusiom moterim kraują gadinančias Dargelis, Poškos, keletas senosios emigracijos lietuvių, jaunoji Birutė, kurią netrukus suvedžioja Česnulis, kunigas Simnas, dažnas inteligentų būrelio dalyvis ir pokalbininkas, klebonas Rožanskis, Urbaičiai, Vyžainiai... Su nedideliais papildymais, su tam tikrais grįžimais į praeitį šitie asmenys ir varo romano veiksmą. Besekdami tų žmonių gyvenimą ir painokus likimus, mes iš tiesų susidarome platoką vaizdą to amerikinio lietuviško knibždėlyno, koki užsimojo plačioje drobėje nupiešti V. Alantas. Kaikurių ryškesnių veikėjų likimai iš tiesų yra painūs. Rašytojas jiems nepagaili sudėtingo gyvenimo — intrigos romane daug. Dar ir tame vaizduojamųjų žmonių būryje beveik nėra tokio asmens, kuris nebūtų kaip nors susidūręs su keliais kitais, taigi beveik visų likimai supainioti su kitų gyvenimu. Tie rašytojai, kurie nepajėgia šitaip išradinai pinti intrigos, galėtų V. Alantui pavydėti.

Besekdami tuos likimus, dėmesį daugiausia sustabdome ties Sintautu. Jį, be abejonės, reikia laikyti pagrindiniu romano veikėju. Kiti tik gyvena pagal savo polinkius ir įgeidžius ar kaip jiems pasitaiko, o Sintautas — idėjų žmogus ir apaštalautojas. Jo tos idėjos, galbūt, sukels ir kontroversiją, kaip savo metu "Pragaro pošvaisčių"

Girkalnio. Bet tarp ano ir šio romanų pasirodymo jau praėjo daugiau kaip 20 metų. Gal mūsų visuomenė jau bus apsipratusi su tuo, kad kuris nors literatūrinis knygos veikėjas pradeda reikšti kitokias, negu įprasta idėjas ar tas įprastines kritikuoti.

Sintautas yra rašytojas ir visuomenininkas, aštriai ginąs lietuvių ir puoląs savo tautiečius dėl jų sumenkėjimo. Tas aštrus puolimas, savų tautinių pozicijų aiškumas net priverčia jį pasitraukti iš organizacinės veiklos, ypač dar vadinamiesiems pažangiečiams sudarius prieš jį suokalbi. Kaip kadaise V. Alanto romano "Pragaro pošvaisčių" Girkalnis, taip ir "Amžinojo lietuvi" Sintautas iškelia lietuvių religines augštumas, nuolat pasisakydamas prieš krikščionybę arba gal dažniau reikalaujamas iš lietuviškosios — lietuviškumo. Vėlesniais savo gyvenimo metais jis (kaip ir "Pragaro pošvaisčių" Girkalnis) pradeda išgyventi regėjimus, vizijas, savotiškus pasimatymus su antgamtinė Lietuvos praeitimi. Tai, sakytumė, pastiprina ar bent palaiko gyvą jo praeities garbinimo, lietuviybės gelmių jėškojimo ideologiją, nueinančią iki nesusvyruojančio karingų nuotaikų nacionalizmo. Paskaitoje ir pokalbiuose skelbia jis, tiesa, daugiausia tik tą praktikoje visuotinai priimtąją tezę, kad lietuvis turi išlikti lietuviu.

Nuo "Pragaro pošvaisčių" Girkalnio Sintautas skiriasi tuo, kad yra plačiau atvertas. Jis dažniau turi progų savo ideologiją skelbti, dažniau ją išmąstyti, papildyti naujais išvedžiojimais, ypač tų vizijų — regėjimų metu. Dėlto jį galėtume laikyti savotišku Vydūnu — rašytoju filosofu. Atrodo, kad ne kažin kiek įtakos lietuvių tautai davė Vydūno filosofija. Sintauto filosofijos atbalsiai irgi ne ką stipriau paveikia. Jie pasiekia daugiau tik vieno kito lietuvi ausį, o ne širdį. Štai Česnulis kartais prisimena vieną kitą savo dėdės Sintauto mintį gyvosios lietuviybės išlaikymo klausimais, bet ir tai jų nevykdo — po meiliškų nuotykių veda amerikietiška pataitę Sandra. Net ir Sintauto duktė, kuri lyg ir domėjosi tėvo darbais bei idėjomis, ištekėjo vis dėlto už arabo. Tiesa, romano pabaigoje suminimos žmonių kalbos, kad pasikeitęs kun. Simnas: jis pradėjęs sakyti ypač patriotiškus pamokslus, ir tas lūžis, kaip atrodo, priskiriamas Sintauto nuopelnams.

Kai dėl mistinio lietuviybės dievinimo, tai Sintautas, grei-

čiausia, ir uks Sintautu, vienu tokiu ir vieninteliu, šita prasme balsu, šaukiančiu tyruose, originalu, neatstovaujanciu jokiai gyvenimiškai ideologijai, pranašu, skelbiančiu jau prieš amžius žvaigždynuose užšalusias idėjas.

Turbūt ne patį Sintautą, o Vytautą Alantą reikėtų pakaltinti, kad jis tą savo idealų skelbėją, iš kitos pusės, pavertė tiesiog per daug gyvenimišku žmogum ir net leido jam fabrike nužudyti kerštavusį intrigantą perkrikštą rusą Žygą. Kaip šių dienų romanuose būna, nemaža "Amžinojo lietuvi" herojų yra apsidėję seksas. Tai madinga, tai ir knygas labiau išpopuliarina. Sintautas šiuo atžvilgiu niekuo nesiskiria nuo savo žmonos, nuo Žygenės, Dargelio, Česnullo, Vyžainienės. Visi tie kiti per daug ir nestebina savo palaidumu. Sočiai pavalgusiems, skaniai pagėrusiems, nepersidirbusiems, jau pakenčiamai prabangos apsuptiems, kai ginčeliai ir intrigos gal ir nusibosta, tai tie lovų keitimo reikalai gal jiems ir yra kažkoks idealas, kažkas dar augščiau ir iškilmingiau,

įdomiau už vėsintuvą, šaldytuvą ar automobilį. Gal tik stebintų tai, kad romanai tiek daug šitokių herojų sutelkta. Bet kad ir Sintautas yra vienas iš tokių, kad jis, skelbiąs idealų augštybę, vis dėlto su kadaise buvusiu savo meile amerikietiškuose moteliuose gulinėja ir neatsigulinėja. Jau esame priversti jam nuimti vydūnišką skraistę. Taip, jis yra kitokio tipo pranašas, vienas tokių, kurie kalba: "Nežiūrėk, ką aš darau, bet klausyk, ką sakau". Mus daugiau, žinoma, trauktų vydūniško ar šalcauskiško tipo idėjų skelbėjai, kurie turi pavyzdinę gyvenimo liniją.

Sintauto kaip filosofo ir atkaklaus lietuviybės skelbėjo markė dar stipriau krinta, kai jis nužudo Žygą. Tas Žygas buvo jo priešas, didelis intrigantas ir šantažuotojas, net kėsinęs į Sintauto gyvybę. Bet kas gi patikės Sintauto galvojimu, kad jis padaręs, kaip Vaizganto "Pragiedrulių" Valeras, būtent, nugarzdinęs žandarą? Kiti buvo laikai, kitos sąlygos, o ir pats Valeras — primityvas, gal net mažiau, negu primityvas. O Sintautas — mokslus baigęs inteligentas, rašytojas ir net savo filosofinės srovės kūrėjas.

Kaip sakėme, dalis kitų veikėjų irgi veda ypač palaidą gyvenimą. Štai Sintautienė, vos ištekėjusi ir atvažiavusi į vyro tėvų namus atostogauti, su didžiausiu malonumu bėga į krū-

mus naudotis berno seksualinėmis paslaugomis, o prieš vyro mirtį nurungia iš Žygenės inž. Dargelį ir nueina su juo gyventi. Jau minėjome Vyžainienę ir jos istoriją su Sintautu. Česnulis, turėjęs Lietuvoje meilės nuotykių su dailininke ir palikęs jai kūdikį, Amerikoje palieka vieną dar ir kitai, o veda amerikietę, kuri seksu papirkinėja darbdavius, kad gautų vyrui darbą, o paskui nueina su narkotikų pirkleliu ir pati nuo jo rankos žūsta.

Be meilės nuotykių gyvena inž. Vyžainis, Poškos, Urbaičiai.

Apskritai, visi ką nors dirba ir gyvena. Dalis vyrų duoną pelnosi automobilių fabrike, ir nemaža puslapių romane skirta tam darbui pavaizduoti. Šalia darbo vyksta vadinamasis gyvenimas: kažkas šiek tiek dalyvauja visuomeninėje veikloje, kažkas intrigas pina, meilėmis rūpinasi. Vyžainienė piešia, Vyžainis nešiojasi ir po truputį vykdo sumanymą pagaminti ypatingą mašiną. Sintautas ir Urbaitis rašo. Tai būtų ir viskas.

Romanas didelis, bet, pasakytume, liūdnas, ir liūdnas ne dėlto, kad didelis. Liūdnas, nes vaizduojamieji žmonės nebeteri nieko augštesnio ir idealesnio — valgis, gėrimas, geras apdaras. sava ir svetima lova, intrigos yra pagrindiniai dalykai. Tiesa, rašytojai rašo, tik mes nežinome, kas jų tose knygose yra — tai jau už romano ribų, išskyrus Sintauto novelę apie Strazdelį ir jo palydovus, kuri yra įjungta į romaną. Sintautas lietuvių skelbia, skatina laikytis už "lietuviškos šakos", bet jis už tai buvo susirinkime be pasigailėjimo nušvilptas. Jo mistinė lietuviybė nėra tiems lovų keitimo mėgėjams patraukli, nes jie nesizavi net ta kasdienine, paprastąja "lietuviška šaka", už kurios turėtume laikytis.

Suėmus visus vaizdus ir herojus į visumą, siūlytusi išvada, kad "Amžinasis lietuvis" yra romanas apie lietuvių moralinį susmukimą materialinėje prabangoje.

K. Abr

REDAKCIJOS NUOMONĖ

V. Alantas yra vienas pačių stipriausių mūsų rašytojų. Stilius sklandus, pasakojimai plaukia tartum upė, nesutikdama kliūčių. Kaba žodindga vaizdi. Raštų intryga visada pagauanti. Pradėjus skaityti, sunku bepadėti knygą į šalį, nors ir nesutiktum su jos idėjomis. Bet, mano nuomone, tokio didelio masto rašytoją nuvertina per gausus, per pikantiškai vaizduojamas seksas. Jo charakteriams atrodo, nėr gyvenime nieko svarbesnio, ar įdomesnio. Gerokas pluoštas jo pažiūrų krikščioniui taip pat nepriimtinas.

VERGIJOS KRYŽKELIUOSE

(Taša iš praeito Nr.)

Stefanija Rūkienė

Nuoširdesnes moterėlės atvirai pasakojosi, kad ir jie šį tą turėję iš namų atsivežę. Bet buvęs badas, neturėję ir kashnelio burnon įdėti, tai viską su vietiniais išmainę į maistą.

— Kiek jie mums davė bulvių ar pieno, už tiek ir atidavėm paskutinius savo drabužius, laikrodžius, net ir šliūbinius žiedus. Išmainysit ir jūs viską į maistą.

Šis kraštas tremtinių neglosto, — sako viena nuoširdi senutė.

Kita senutė daug kalba, o mes apstojusios klausomės.

— Dabar jums bepigū, nes atvažiavote į apgyventas vietas. Visus patalpino pas žmones, visi esate po stogu ir ant galvų nelyja. O mes čia neradome jokio pastatėlio, Susidėję po kelias šeimas, skubiai statėmės mažus nameliukus, kad žiemą nesusaltume. Tais laikais čia visur buvo kaip naktis tamsi taiga. Tos visos dirvos ir platūs laukai mūsų „iškarčevota“ — iškiršta medžiai milžinai ir jų kelmiai išrauti. Gražu dabar akim pažiūrėti, kai laukų platybėse žaliuoja ir siūbuoja javai.

— Javai siūbuoja ir žaliuoja, bet duonos tai nėra, — nei iš šio, nei iš to įsikiša viena kandesnė moterėlė.

Greitai ji susigriebia daugokai pasakius, nežymiai pasitraukia nuo mūsų ir nueina prie kito būrelio.

Stebimė, kaip vietinės moterys apsidairiusios. Daugumos kartūno sijonai ir palaidinės. Visi mergės su perkelinėmis suknelėmis. Avi guminiiais kaliošais, bet jie yra aukštesni už Lietuvoje nešiotus, o kojai įkišti mažesnis iškirpimas. Čia visą vasarą reikia purvą bristi, tai tik su tokia apavu išklamposi purvu pažliugusią gatvę.

Viena rusė pradėjo mums įkyriai tvirtinti, kad mums čia gerai, kad viską radome paruošta ir sutvarkyta ir kad nereikia vargti plyname lauke, kaip jie kad vargė.

Neprašėme mes šito gerumo ir mums jo nereikia. Baisu čia atrodo. Aplink kaimą balos, o keliuose ir takeliuose neišbrendamas purvynas. Nėra jokių susisiekimo priemonių ir didesnių kelių, nes juos čia atstoja šunkeliai. Iki geležinkelio ir didesnio miesto Tomsko pustrėčio šimto kilometrų. Jei kelionėja kas nors dar puse lūpų prasitardavo apie pabėgimą iš Sibiro, tai dabar reikia viską pamiršti, nes aplinkuma padūkusiai nepalanki lakstymams.

Taip tame jomarkėlyje besišnekučiuodami, baigėme skalbimą ir gražiai išsidžiovinome savo skudurėlius. Švariai išmazgojome šeiminkės kibirą, dubenį ir vonelę. Net su pelenais ir žole nušvitrovome ir viską susikrovusios nukrypavome Natašos lūšnelėn.

AR GALIMA NORĖTI PIŽAMOS?

(Iš "Tarybinės Moters", 1972 m., Nr. 5)

E. VIDMANTIENĖ

Mūsų ekonomistai dažnai pamėgsta kokią nors žodį, kaip jaunimas — naują dainelę. Ir niūniuoja — atsiprašau, kartoja jį įvairiais balsais ir įvairiausiomis progomis. Kur tik įmanoma, nors ir visiškai nebūtina.

Pavyzdžiui, žodis paklausa. Svarus, didelės reikšmės terminas. Gamybininkams, kurie sumanytų nepaisyti paklausos, anksčiau ar vėliau gresia stambūs nemalonumai. Šitaip į klimpo avalyninkai, prigaminę gausybę batų, kurių net negalvojame pirkti. Nėra paklausos griozdiškam apavui, yra paklausa dailiam, elegantiškam. Ir

štai kaltininkai jau stengiasi, jau pasirodo vienas, kitas ir trečias puikus modelis. Paklausa — galinga valdovė. Todėl jos nuotakas ir svyravimus reikia jautriai sekti.

Bet kai iš paklausos darome problemą ten, kur jokios problemos nėra, o yra tik paklausa, aiški kaip ant delno — iš tiesų apima apmaudas. Kai didelės įmonės vadovas, kalbėdamas apie naują įmonės produkciją — virtuvės įrankių komplektą, — spaudoje išreiškia mintį, kad reiktų iširti šių įrankių paklausą, norisi paklausti, ar kartais iš mūsų nesijuokiamą! Per metus Lietuvoje susikuria apie 30 tūkstančių jaunų šeimų (tiek pat jaunų šeiminkinių) pastatome apie 35 tūkstančius naujų butų (tiek pat naujų virtuvių). O kiek vyresnių šeiminkinių, kurios daug metų tų įrankių parduotuvėse neradavo.

Jeigu taip, tai gal ir tragikomišką gėlių prekybos padėtį Vilniuje galima paaiškinti tuo, kad atitinkamos organizacijos niekaip nebaigia tirti gėlių paklausos! Bijo vargšėlės: ims, priaugins gėlių; o niekas jų nepirks!...

Kažkurią dieną "Ievos" parduotuvėje, kuri labai garsiai skelbiasi, esą, čia viskas moterims, paprašiau moteriškos pižamos. Pardavėja žvilgtelėjo į mane, tarsi būčiau pareikalvusi tigro kailio: "Tokio daikto niekada neturėjome". Tai gal, paklausiau ją, galėčiau gauti naktinius marškinius ne iš trikotažo, o tokius iš paprastės medžiagos, su kuriais daug jaučiau ir higieniščiau miegoti. "Tokių neturime. Ieškokite patalynės skyriuose".

Tačiau parduotuvėje Dzeržinskio gatvėje, kur raidės ant sienų tvirtina "viskas patalynėi", nei pižamos, nei naktinių marškinių taip pat negavau. Marškinių kartais atvežę. Bet moteriškos pižamos niekas nėra matęs ant prekystalio. Pardavėja man pasigyrė namie turinti porą užsieninių...

Gal, pagalvojau, pižama dėl kokių nors priežasčių mūsų moteriai nepatartina. Gal "miesčioniška", kas ten žino! Dėl visa ko nusprendžiau išsiaiškinti.

Laiptelis po laiptelio, aukštyn, žemyn: iš prekybos valdybos į porą ministerijų ir vėl atgal į valdybą, ir toliau — į Kauno kurčiųjų gamybinį kombinatą, kuris vienintelis respublikoje išleidžia "tokią" produkciją.

Pasirodo, pižamų moterims niekas nesiuva. Nėra joms net valstybinių standartų. Gal ir vertėtų siūti, bet niekas nežino, ar bus paklausa. O kadangi nėra prekės, tai kaip tą paklausą tirti!

Ką gi, palikime abstrakcijas nuošaly, imkimės konkrečių, apčiuopiamų daiktų, kuriuos siuva, kuriuos galime nusipirkti. Naktinukai moterims, pižamos vyrams. Lovos skalbiniai suaugusiems, vaikams ir mažyliams. Visų šių siuvinių paklausa yra tokia pat nuolatinė, neginčijama ir pastovi, kaip, pavyzdžiui, pieno, lėkščių ar gėlių paklausa. Gal nebereikia aiškinti ir to, kodėl šie daiktai turi būti patogūs ir dailūs, kodėl norime jų nevienodų, įvairesnių.

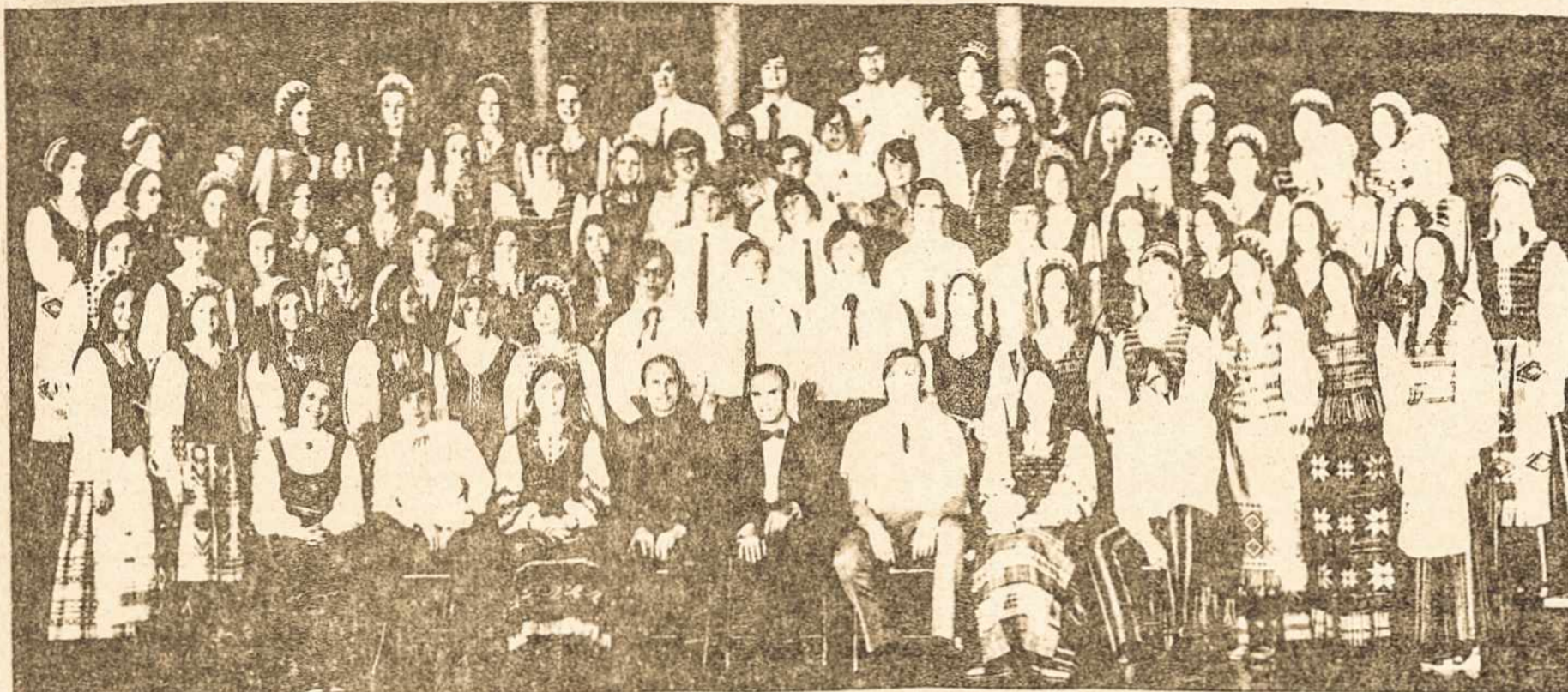
Deja. Nors gamyba čia tokia paprasta, kad paprastesnės ir būti negali, šitų prekių vis trūksta. Labai gerai pasiūti, skoningai peltakiuoti — siuvinėti "Vilnelės" užvalkalai antklodėms ir priegalviams niekada nelaukia pirkėjų. Juos kaip mat išperka ir klausia: kada bus vėl? Kauno kurčiųjų gamybinio kombinato išleidžiami užvalkalai yra kuklesni, kasdieniški, bet kadangi daug jų siuvama iš margintos drobėlės, kuri ir akiai maloni, ir lengvai skalbiama — juos mielai perka ir vis klausinėja pardavėjų: kodėl nėra?

Pabuvojus abiejų įmonių techniniuose kabinetuose, atsiranda nauji "kodėl". "Vilnelėje" paruošti gamybai keli nauji, gana vykę vaikiškų antklodėlių ir vokelių pavyzdžiai. Bet šį pusmetį jų tebus pagaminta keturi tūkstančiai. Nėra paklausos! Juk Lietuvoje kasmet gimsta apie 55 tūkst. vaikų. Žinoma, daug jaunų motinų pačios siuva, siuvinėja, puošia ir margina savo mažylių patalėlius, bet ar ne geriau pasinaudoti pramonės paslaugomis, o tuo metu verčiau šį tą pasiskaityti apie kūdikio auklėjimą!

Galas 10 psl

KOLCHOZINĖ BUITIS

Štai „Aušros“ choras... 1980 metais, kokį dabar išvaizduoja dirigentas Jonas Kidykas, o sapne jau net girdėjo dainuojant. Pabudęs patyrė, jog tuo tarpu tai tik Čikagos Jaunimo Centro chorelis beesas.

PATRIOTIZMO REIKŠMĖ

Patriotizmas yra šventas daiktas, bet ir su šventais daiktais galima taip pat muštis, kaip ir su nešventais. Patriotizmas atlieka didelius žygius. Apie juos visi žinom

Patriotizmas yra šventas daiktas, bet ir su šventais daiktais taip pat galima muštis, kaip ir su nešventais. Patriotizmas atlieka didelius žygius. Apie juos visi žinom. Bet patriotizmas reikalingas ir kitiems, mažiau svarbiems žygiams atlikti.

Su patriotizmo pagalba

Su patriotizmo pagalba galima savo artimui užvožti per sprandą, sakant, jog jis koks nors raudonųjų draugas. Su patriotizmo pagalba galima suvaryti visus į kokį nors parengimą. Jei neini išsigerti ir pasižokti, tai neremi lietuviško reikalo. Patriotizmo vardan galima sukviešti žmones į pikniką, į čuraską, arba nusiųsti juos į kokią vasarvietę paaugstogauti.

Patriotizmo vardan galima savo mielą artimą sukalti į žemę visais būdais. Jei tu nevalgai cepelinų, tu nesi patriotas, arba jeigu valgai cepelinus, taip pat nesi patriotas, nes nori tik iškelti savo fuščią patriotiškumą.

Patriotizmo vardan galima pagerinti meną, raštą, muziką, šokį ir dainą. Va, jeigu jau ir nelabai kaip pavyko kalba, šokis ir daina, bet jei patriotizmo vardu buvo šokama ir dainuojama, rašoma ir tepiojama, galima dėl to nepykėti. Jeigu kas kokią nors šunybę iškrėtė, patriotizmo vardu, galima jam atleisti, o reikalui esant, patriotizmo vardu galima įkailį įkirsti.

Kaikas sako, kad būti patriotu esą gana sunku, kad reikia aukotis. Mūsų nuomone, patriotu būti visai nekenkia. Patriotizmas žmogų dažnai apsaugo nuo įvairių keblumų.

Patriotizmo vardan vienas okupantui bučiuoja batuką ir bizūnui pagarba rodo, o kitas patriotizmo vardan pripažįsta, kad kochoze lietuviui gspado riui geriau, negu pirma. Pirmiau jam reikėjo rūpintis kur parduoti bekonus, žąsis ar grūdus, o dab valdžia sau taip gražiai viską paima, kad net miela, ir apsaugo nuo visokių rūpesčių.

Patriotizmo vardan galima eiti į bažnyčią ir galima neiti. Tik pasakyk, kad joje nėra nieko lietuviško.

Žodžiu, patriotizmas yra nuostabiai parankus dalykas žmogaus gyvenimui ir mes siūlome visiems būti patriotais. Ne todėl, kad tai vertinga, bet todėl, kad tai naudinga. Na, žinoma,

O kai jau viskas labai pabosta,
Tai pagalvėlę imki šilkinę
Ir prie jos švelniai pridėjęs skruo
skruostą

Garsiai užknarki užu tėvyne.

Iš „Draugo“

P.D.

Dešimts įsakymų lietuviui

Vienas skaitytojas redakcijai laiške prašo rašyti straipsnių apie akcijas ir mokslų, kurie išaiškintų, kaip pasidaryt pinigų. Norėdami patenkinti mielą skaitytoją, dedame čia paties dolerio atsišaukimą į gerbiamus lietuvius.

— Aš esu tavo žilas doleris-kruzei ras, kuris išvedžiau tave iš visų patriotizmo jausmų ir paslėpiau tave giliai savo žalioje krūtinėje.

1. Neturėk kitų draugu, o tik tai kita taučius.

2. Neišsitar, jog esi lietuvis

3. Sekmadieniais dirbk antvalandžius

4. Negyvenk su nemoderniais tėvais.

5. Nežūdyk savo populiarumo lietuviška spauda.

6. Nepamiršk savo geriausio draugo po manęs - stikliuko.

7. Neapvok savęs, aukodamas lietuviškiems reikalams.

8. Susižieduok su persiskyrusiu vyru ar moterimi.

9. Pamatęs kaimyno gražesnę daiktą už tavo turimą, nepagailėk laiko bei triušo, pasikrapštyti po jo gyvenimo juodraštį, aišku, iš meilės jam.

10. Mylėk mane, tavo visagalintį viešpatį žilą dolerį-kruzeirą, visa siela, visa karštą plieną tirpdancia širdimi, visu išsavo išlavintu protu, o mano brolių stiklių, kaip mane ir patį save.

Su meile, tavo

Žilasis Doleris.

Į KURIĄ PUSĖ?

Du lietuviai, nuvykę Maskvon žiūri į Kremliaus rūmus ir vienas sako:

— Kodėl tokie aukšti mūrai?

— Na, kad banditai neperliptų per sieną.

— Į kurią pusę — klausia antrasis.

GERIAUSIAS GYDYTOJAS

Mano žmona buvo pas gydytoją, ir tas visus jos negalavimus, kaip ranka nuėmė.

— O kokių vaistų jis išrašė?

— Tiesa sakant, jokių. Tik pasakė žmonos nuovargis yra jos senatvės ženklas.

LAISKAS IS LIETUVOS

Mieli Broliene ir Svogeri,

Klausiat apie žemės sklypą 60 arų. Ant to 60 arų turi sutilpti sodas, gryčia ir tvartas. Tenai tilpsta obelys, vyšnios, serbentai, agrastai, kopūstai, burokai, agurkai, svogūnai ir miežiai dėl pašaro ir dėl vištų, o taip pat ir bulvės maistui. Kiekvienas žemelės sprindys esti apsejamas ir apsodinamas. Po obelėmis — taip pat sėjama ir sodinama.

Seniau, kada didelius kiemus turėdavom, jaunimas gegužines rengdavom, dabar gi — takelis siaurutis, o čia, už mūsų sklypelio, dirvonuoja žemės gabalas. Mes gi — prasikaptėme tą žemelę — 7 arus ir apsejom miežiais. Atėjo, apmatavo, surado tuos 7 arus daugiau ir apsėtus — tai mumis nubaudė 70 rublių pabaudos. Taigi, tegul šis ruoželis dirvonuoja. Jo niekas nei sėja, nei pjauna. Jame esama keleto obelių, tad obuolius visdėlto susirenku, nes aš arčiausia jų. Kitaip jie vistiek supūtų. Žinoma, dirvonuojančioj žemėj ir obelių lapai bei vaisiai nekokie. Kur ariam ir trešiam, obelys linksmos. Jų lapai žali, tamsūs. Tik tas žioplys brigadininkas, nors tą viską mato, bet neleidžia nei art, nei varpyt. Kaip patarlė sako: kaip šuva ant šieno — nei pats ēda, nei kitiems (galvijams) neleidžia ēsti...

Karui pasibaigus, atėdavo iš Rusijos daugelis žmonių su tarbelėm. Įpildavom jiems grūdų po sietą. Vėliau pasipylė jų labai daug, tai be duodavom jiems visko po mažiau. Vistiek neatsakėm nei vienam. Bet pasirodė, kad neverta buvo juos šelpti. Jie atsilygina skundais, kalėjimu ir kitokiomis bausmėmis. Jie labai nedraugiški lietuviams.

Pašarą dėl karvės perkam kolkoze. Apmatavo prėsą, nustatė, kad 700 kg. Sumokėjau 28 rublius. Aiškinau, kad aš pensininkas, neuždirbu rublių — iš kur gi paimt pinigų. O jiems tokia priežastis tai nuspėjaut. Jau šlubuoja sveikata. Gal nebeilgai ir karvytė duos pienelio. Reikės išvesti į turgų ir parduot...

(Parašas)

APŽIŪRĖS SKLYPUS VASARVIETEI

Yra susidariusi iniciatorių grupė, kuri ėmėsi iniciatyvos įtaisyti São Paulo lietuvių kolonijai vasarvietę. Pradininkų grupei priklauso eilė žinomų lietuvių, kaip judrusis Jonas Bagdžius, buvęs V Pietų Amerikos Lietuvių Kongreso Finansų komisijos pirmininkas Jonas Valavičius, pramonininkas ir Tėvų klubo narys Vicente Banys, abiejų parapijų atstovai, kunigai salezietis Pr. Gavėnas, jėzuitas P. Daugintis. Priklauso net iš mišrių šeimų, kaip Renato Mendo, uolus šv. Juozapo parapijos tarybos narys.

Ši grupė jau trejetas mėnesių kiekvieno pirmadienio vakarą Jaunimo Namuose Vila Zelinoje tariasi, kaip ir kur įkurti vasarvietę, kur pirkti sklypą, kaip pinigų sukelti, kaip reiktų ją administruoti...

Jaunimo Stovyklos iniciatoriai jau nutarė: vasarvietė turi būti taip įrengta kad tarnautu visai São Paulo lietuvių kolonijai. Todėl ji turės vasarnamius šeimoms ir paskiriems tautiečiams savitgalį ir atostogas praleisti (colonia de férias) ir stovyklavietę jaunimui. Čia vaikai ir jaunimas, savo vadovų globojamas turės vietą niekieno nekliudomi stovyklauti bet kuriuo laiku.

Vasarvietės klubo nariai

Lietuvių vasarvietės klubas priklausys civilinei bendrovei. Klubo nariais bus paskiri ir juridiniai asmenys (pessoa jurídica).

Paskiri asmenys bus įvairių laipsnių nariai (sócius) pagal įmokamų įnašų didumą titului pajui įsigyti.

Narys fundatorius-3.000 kr. (po 200 kr. kas mėnesį).

Narys rėmėjas-2.000 kr. (po 100 kr.)

Narys visa šeima-1.200 kr. (po 50 kr.)

Individualus narys-600 kr. (po 30 kr. kas mėnesį).

Juridiniai asmenys bus kolektyvūs nariai. Tai lietuviškosios draugijos sambūriai, parapijos. Jos taip pat įneš atitinkamus įnašus pajus iš savo turimų lėšų, piknikų, pietų, vakarų, kermosių. Per draugijas bet kuris lietuvis yra kviečiamas prisidėti kad ir su mažesne ar didesne auka. Kolektyvus narys turės tiek balsų, kiek turės pajų.

Įvairių laipsnių narių visuotinis susirinkimas išrinks keliems metams administracijos tarybą ir valdybą (Conselho administrativo e diretório). Vasarvietei klubui administruoti.

Sekmadienį sklypus

Iniciatoriai jau ieškojo ir rado nemažai sklypų vasarvietei.

Ateinantį sekmadienį, liepos 1 d. 8 val. iš Zelinos jaunimo namų išvyksta iniciatorių komisija apžiūrėti sklypus. Tada galutinai apsispręs, kuris tinka mausias pirkti. Suinteresuoti tautiečiai ir draugijų atstovai kviečiami prisidėti ir vykkti drauge.

Sklypų yra įvairių. Sklypas juo arčiau prie asfaltuoto kelio, juo didesnis ir geresnis, tuo brangesnis.

Iniciatoriai norėtų pirkti kuo tinka mesnį. Bet tai priklauso nuo pinigų. Prieš pusantro mėnesio išsiuntinėti kvietimai prisidėti prie vasarvietės bendrovės. Pasizadėjimus prašė gražinti iki šio mėnesio galo... Kai kas juos atsiuntė.

MŪSŲ ŽINIOS

NUOŠIRDŽIAUSIAI SVEIKINAME VISUS PETRUS IR
PETRONĖLES VARDINĖSE. Šv.Juozapo Vyrų Brolija.

Per šv. Joną, 17 valandą Zelinos Maldos Apaštalavimas ir katalikių moterų draugija užprašė šv. mišias už a.a. T. Joną Bružiką, S.J. Jas atlaikė T. Antanas Saulaitis, S.J.

Šv. Kazimiero parapijoje po 17 va. mišių, per kurias buvo giedamos naujos lietuviškos mišios, „Aušros“ choro nariai susirinko mažajon salėn, sveikino Jonus – choro dirigentą T.J. Kidyką, S.J. Joną Dimšą, ir jaukioje nuotaikoje pasivaišino.

KELIAUSIANTIEMS Į JAV.

Kapt. J. Čiuvinskas praneša, kad visi vykstantieji į JAV su latvių ekskursija, turėtų kreiptis į Estijos konsulatą darbo valandomis. Konsulatas duos visas reikalingas žinias ir padės sutvarkyti dokumentus.

Jeigu dar yra norinčių prisijungti prie kelionės, kviečiami tai atlikti kuo greičiausiai.

Taip pat galima nuvykti Amerikon su ekskursija, o sugrįžti ankščiau ar pasilikti ilgiau. Tuo atveju mokama tik pusė bilieta - São Paulo-New York, 245 doleriai. Norintieji tik grįžti su ekskursija, moka 230 dolerių, Pilna kaina, nuo rugpjūčio 29 iki rugsėjo 29, į abi puses, yra 460 dolerių.

Estų konsulatas. Largo Paissandu, 51 Sala 816-817. Tel. 35-1232.

VARDADIENIO SVEIKINIMAI
G.T. PETRUI DAUGINČIUI, S.J.

Draugų būrelis.

ŽINIOS IŠ PARANOS

Gegužės viduryje susirinko apie 100 asmenų Londrino aerodrome pasitikti pianisto Marcos Antonio de Almeida. Jo

motina yra iš Kybartų Morta Oldenburgaitė. Marcos užaugo Londrinoje ir čia baigė muzikos fakultetą. Dabar tęsia studijas pas žymų pianistą Gilberto Tinete, S.Paulyje. Čia jis baigs šiemet ir medicinos fakultetą. Pernai balandžio 16, antrajame pianino konkurse Covilhã mieste Portugalijoje jis laimėjo pirmą vietą ir 10 tūkstančių dolerių premiją, koncertavo 8 Europos miestuose, pasirašė 2000 dolerių sutartį su Sasseti plokštelių gaminimo firma. Ateinančiais metais jis grįš Europon koncertuoti šešiose vietose. Pirmąją vietą pernai laimėjo skambindamas Beethoveno „Apassionata“

Žinias su laikraščio iškarpomis atsiuntė ponis Ana Ziober. Ačiū jai! Red.)

NORI, NEGAUNA PIDŽAMŲ ...

Iš 8 pusl.

Minėtame Kauno kombinate guli ir laukia spintose keli visai mieli moteriškų naktinukų modeliai. Kainų komitetas prie LTSR MT keturis mėnesius niekaip negalėjo patvirtinti jiems kainos. Be kita ko, čia siuvamos ir prijuostės. Vienas modeliukas — šone užsegama kartūninė suknelė - prijuostė labai patogi šeiminkaujant (kaina 2,50 rb.), tačiau prekybininkų šiemet neužsakyta. Gal jie paaiškins, kodėl?

Dabar — trupinėlis kasdieniškos paprasčiausios logikos. Kauno kurčiųjų gamybinis kombinatas per metus pasiuva 250 tūkstančių užvalkalų antklodėms: pusę baltų, pusę — iš margintos drobės. Pirmieji užsiguli, pastarieji kaip mat išperkami. Ar negalima būtų siūti iš margos drobės draugiau, baltų ir tikrai prastokos išvaizdos užvalkalų sąskaita! „Mielai siūtume, — sako kombinate, — ir fasonus pajvairintume, ir net pakomplektuotume: užvalkalą antklodei, užvalkalus priegalviams ir naktinius marškinėlius — iš tos pačios drobės. Jei gautume atitinkamai žaliavos fondų...“

Mes, moterys, būtume už tai tikrai dėkingos. Galų gale, mes, tur būt, turime teisę ir pareikalauti iš mūsų pramonės visų minėtų daiktų. Ir kad jie būtų dailūs, kad mus puošytų!

Gal tada galėsime pasvajoti ir apie pižamą su mezginieliais?

SOVIETU BIZNIS

Cituodama Sovietu laikraštį Pravda, neseniai Chicagos Tribuna rašė, kad netoli Raseinių Aušros kolchoze yra prabangi pirtis, kuria lanko tik rinktinis būrelis žmonių. Ji buvus pastatyta ir įrengta kolchozo pinigais be žmonių pritarimo. Sužinojęs apie tą pirtį, Raseinių egzekutyvinis komitetas nusiuntęs į kolchozą delegaciją ištirti, kas ten dedasi. Delegacijos nariams pirtis taip patiko, kad ir jie su savo draugais pradėjo reguliariai ją lankyti.

Ta pati Pravda rašė, kad skaitytojai nusiskundžia jog „duona, druska, degtukai ir žibalas labai nereguliariai parduojami“. Skaitytojas Sakirow rašė, kad „duona parduojama tik kartą per savaitę, o kartais visiškai neparduojama“. Vienas užsienio korespondentas sutiko Rygoje moterį, kuri jam taip pasakius: „Pas mus trūksta maisto, nes Rygon privažiavo labai daug rusų, kurie nori bent kartą sūčiai pavalgyt. Rusijoje jie to negali“. Tas pats korespondentas matęs eiles žmonių prie krautuvių, norinčių nusipirkti bulvių. Kadangi vienam žmogui galima pirkti jų 15 kilogramų, tai kaikurie gudruoliai eina pirkti du ar tris kartus. Norėdamos išvengti, krautuvis išvedė pirkėjų sąrašus. Gorki mieste darbininkai pradėjo protestuoti, kad negalėjo gauti nei sviesto, nei bulvių. Kai kuriuose kochozuose vietoj mėsos parduojama varškė.

Praėjusiais metais Rusijoje buvo didelė sausra. Vieton numatytų 195 milijonų tonų javų rusai gavo tik 168 milijonus tonų. Kalta buvo ne tik sausra, bet ir centralinis planavimas, kuris kasmet įsako, kada pradėti piauoti javus. Minsko radijas pranešė, jog kasmet pavagiamama tarp 13 ir 20 milijonų tonų javų. Prekybos ministras Sturjev paskelbė Pravdoj, kad šiemet trūks mėsos. Sviesto šiemet pagaminta 2 proc. mažiau negu praėjusiais metais; mėsos mažiau 10 proc., o augalinių riebalų 17 proc. Bet gyventojų padaugėjo keturiais ir puse milijono. Bulvių, ir daržovių Ru-

sija perka Indijoje, Čekoslovakijoje ir Rytų Vokietijoje, o javų ir pašaro Kanadoje, JAV ir Vakarų Europoje. Praėjusiais metais Sovietai turėjo pirkti 28 milijonus tonų javų ir tam tikslui išleido du milijardus dolerių. Carų laikais Rusija javus eksportuodavo. Todėl Rusija visokiais būdais vilioja turistus, kurie palieka jai vertingą valiutą. Bet, antra vertus, JAV-se gerokai pabrango javai ir mėsa. Prisipirkę ar pasiskoningę javų (pavz. Rumunijoje), Sovietai neburi pinigų pramonei ir tikiš gauti Amerikoje ilgalaikę paskolą.

Vakarų Europoje Sovietai pirko 200.000 tonų sviesto. Trumpei, kas šeštas Rusijos pilietis valgo kapitalistų duoną ir kas šeštas pilietis užsitepa ant jos kapitalistų pagamintą sviestą Rusijoje sviesto kilogramas kainuoja 3.60 rublius, o JAV 2,40 rublių. Už kilogramą sviesto rusas turi dirbti dvi su puse valandos, o amerikietis pusę valandos. Ketvirtadali nupirkto sviesto Sovietai parduoda Čilės valstybei ir uždirba 30 proc. Apie javų, pašaro, bulvių, sviesto ir daržovių pirkimą užsienyje Sovietai savo spaudoje neršo nei vieno žodžio. Tačiau šiu metų balandžio 10 dieną Izvestija pranešė, kad Vakarų Europos žemės ūkis pergyvena krizę. Tą straipsnį pasirašė tūlas Maslov - Sviestas.

Lankydamas Vakarų Vokietiją gegužės mėnesį, Brežnevas čiulbėjo kaip laikštingala, gavo naują automobilį ir žadėjo daug ko pirkti. Didžiausią biznį jis padarė su vienu Rusijoje gimusiu Amerikiečiu, su kuriuo pasikeis įvairiais produktais už 4 bilijonus dolerių. Norėdama duoti akstiną pramonei, Sovietų vyriausybė balandžio mėnesį paskelbė planą, kuriuo suteikiamos didesnės galios ir monių direktoriams ir darbininkams premijos iki 200.000 dolerių. Pramonė būsianti decentralizuota panašiai, kaip kapitalistų kraštuos. Maskva skirs medžiagas, bet imonių direktoriai nuspres, ka iš jų gaminti, kur parduoti. Gal tas Kosyginos sugalvotas planas padės Sovietų ekonomijai, kuri praėjusiais metais paaugo 9 procentus, o šiemet tik 2 procentu.

LIEUVIS DANTIS
TAS, Dr. VICTOR P.
SAULYTIS,

Cirurgiāo-dentista, sanitarista, C.R.O. No 727, Pela Universida de de São Paulo.

Clinica-cirurgia-protese- RX.

Adultos e crianças. Gydo dantų smegenis ir kanalus.

Priima nuo 14 – 20 valandos, ir šeštadieniais. Tel.:292-2826

Už padėjimą Master išnuo PAGAVALAU

sekmadienį, per šv. Joną, linksmutę mergytę.

te ir ją padovanojau
IRENAI IR VINCUI
TUBELIAMS

MŪSŲ LIETUVA

NOSSA LITUANIA
Centro Postal, 4421
01000 São Paulo, USP
Diretor Responsavel:
DR. JOSÉ FERREIRA CARRARO
Redator Jonas Knytkas

METINĖ PRENUMERATA: 30 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 150 kr.: Pasiro numerio kaina: 60 centavų. Užuojsautos ir sveikinimai nuo 10 kr., pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy, pertvarko savo nuožiūra. Nemasuoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimu kalbą ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis spaudinamas antradieni. Todėl vietinės žinios ir pranešimai 9-10 puslapiams redakcijai i teiktini neveliau, kaip iki pirmadienio pietu.